

Per ledo jūrą

Per ledo jūrą tavo laivas plaukia,
O Lietuva jauna, o Lietuva brangil
Klaikioj tyloj žuvėdros klykia -
Ir keliasi naktis tokia juoda, tokia
baugi...

Norėtum viską atiduot j tėvo svirną
Gyvenimą ir jo giedrias dienas...
Bet žvejo motina pakrantėj verkia...
Ir ašarom, ir liūdesiu tai permerkia
dainas.

Vieni vaikai vidurdienį paklydo,
Kiti jai kalaviją įsmeigė širdin...
Vaidai ir barniai erdvėm skrenda -
Kur sielvartą, kur neviltį jai reikia
paskandint?

Ak, kogi rėkia, lyg apakę žmonės,
Kad mes maži, kad mes silpni?
Mūs dvasiai nēr ribų nei žemėj, nei
padangėj -
Ir mūsų kluonai aukso derliaus
kupinil

Tegu, tegu užges tik vargo žvakė,
Tik saulė pasirodys prieangy -
Ir ledo jūra perplauks tavo laivas,
O Lietuva jauna, o Lietuva brangil

įtakos arkidiecezijos valdyme.
Mat, prel. A. Gutauskas, kiek buvo
galima, visais svarbesniais
klausimais tardavosi su ištremtuojų
Ganytojumi.

Po ilgų 27 metų tremties, ir po
ilgų derybų perestroikos eroje, buvo
pagaliau leista vysk. J. Steponavičiui
1988 metų pabaigoje grįžti į Vilnių.
1989 kovo 10 d. buvo paskirtas
Vilniaus arkivyskupijos ordinaru su
arkivyskupo titulu. Ėmėsi valdyti
arkidieceziją. Uždavinys buvo
sunkus. Po 50 metų bolševikinio
persekiojimo reikėjo atstatyti
Bažnyčios gyvenimą tiek išorėje,
tiek ypač viduje. Reikėjo atgauti
ir atremontuoti suprofanuotas ir
apgriautas bažnyčias. O jų, ypač
Vilniuje buvo dauguma. Laimingu
būdu buvo atgauta katedra, šv.
Kazimiero, šv. Jono: trys
paminklinės nuostabaus grožio ir
meninės vertės bažnyčios. Kai
kurios kitos bažnyčios šiuo metu yra
restauruojamos. Bet didesnis
rūpestis vysk. J. Steponavičiui buvo
dvasinio atgimimo puoselėjimas. Sis
atgimimas yra didelis. Nuostabi
šiuo metu Vilniuje ir Lietuvoje
dvasinė piūtis. Eilės ir eilės jaunimo
lanko katechetines pamokas, priima
moterystės Sakramentą. Piūtis
didelė, bet darbininkų mažą.
Trūksta kunigų. Tie, kurie yra,
nepajėgia visus laiku ir pilnai
aptarnauti.

Prieš kurį laiką Ekscelencijos
sveikata pradėjo kelti rūpesčio. Dėl
darbų tačiau dėsle paklusti daktarų
patarimams ir reikalavimams. Kai
jėgos jau pradėjo jam neleisti dirbti,
buvo pervėlu atsiduoti j daktarų
rankas. Ilgai laukė vyskupo
pagelbininko, o kai sulaukė vysk. J.
Tūnaičio asmenyje (gegužės 19 d.),
jau radosi mirties akivaizdoje. 19 d.
birželio vakare Lietuva neteko
brangaus sūnaus, o Bažnyčia didelio
Ganytojo.

Padėtis Vilniaus arkivyskupijos
valdyme yra sunki. Yra politinių
sunkumų ir grąsomų pavojų. Yra
sunkumų dėl kunigų stokos. Yra
sunkumų dėl tikinčiųjų
pasidalinimo į etnines grupes:

(Nukelta į 3 p s 1.)

TĖVIŠKĖS AIDAI

Nr 28 (1765) 1991 m. liepos mėn. 23 d. XXXVI METAI Melbourne

A. † A. J.E. Arkivyskupas J. Steponavičius

1911 - 1991

L. Tulaba

Po ilgoko negalavimo ir sunkios
operacijos š.m. birželio 19d. mirė
Vilniaus arkivyskupas Julijonas
Steponavičius. Kelias dienas prieš
tai turėjau progos jį aplankyti
ligoninėje. Buvo pilnoje sąmonėje.
Atrodė, kad galės pasveikti, nors
daktarai nedavė daug vilčių.
Pasitvirtino daktarų nuomonė.
Birželio 20 d. kūnas buvo pervežtas
į katedrą, dalyvaujant dideliame
skaičiui kunigų, su vysk. J. Tūnaičiu
priešakyje, ir gausi minia tikinčiųjų.
Tąpat vakarą atlaikiau iškilmingas
gedulingas šv. Mišias katedroje.
Kūnas liko pašarvotas katedroje iki
šeštadienio vakaro (22 d.) Visą
laiką buvo lankomas daugybės
tikinčiųjų. Buvo atnašaujama
vieną po kitos šv. Mišios. Tai gražus
liudijimas, kiek arkiv. J.
Steponavičius buvo mylimas
vilniečių ir visų lietuvių. Šeštadienį
vakare karstas tapo uždarytas ir
sekmadieniui perkeltas į kankinių
koplyčią, kuri naujai buvo įrengta
arkikatedroje bazilikoje.
Iškilmingos laidotuvės vyko
pirmadienį 24 birželio.

Pažymėtina, kad j laidotuvės
avyko arkiv. A. Bačkis, pro-
nuncijus Olandijoje, siūstas paties
šv. Tėvo. Tai įvykis be precedento.
Jis dar kartą rodo, kiek šv. Tėvas
Jonas Paulius II myli Lietuvą, ir
kiek vertina mirusio arkivyskupo-
kankinio asmenį. Arkiv. A. Bačkis
atvyko penktadienį. Aerodrome
buvo sutiktas vysk. J. Tūnaičio ir
vyriausybės atstovų. Iš Maskvos į
Vilnių jį atlydėjo Lietuvos atstovas
Maskovje p. Bičkauskas.

Laidotuvės įvyko, kaip
minėjome, 24 birželio. Joms
vadovavo Jo Eminencija kard. V.
Sladkevičius. Be arkiv. A. Baččio,
dalyvavo visi krašte esantieji
lietuviai vyskupai; be to Maskvos
arkivyskupas metropolitas T.
Kondrosevičius, Gardino vyskupas
A. Kaškevičius; daug kitų aukštų
dvasiškų bei kunigų iš visų
diecezijų; vyriausybės
vadovaujantys asmenys ir didelė
minia tikinčiųjų; dalyvavo taip pat
kitų krikščioniškų konfesijų
aukštieji dignitoriai. Mirtingieji
arkiv. J. Steponavičiaus palaikai
ilsėsis gražiai atremontuotam
katedros požemyje-kriptoje.

J.E. arkiv. J. Steponavičius gimė
1911 spalio 18 d. Mičiūnų kaime,
Gervėčių parapijoje, giliai
religingoje 6 vaikų šeimoje. Du
broliai dar gyvi. Pradžios mokyklą
lankė ir baigė Mičiūnuose. Po to
tęsė mokslą Vilniuje Vytauto
Didžiojo lietuvių gimnazijoje. Ją
baigęs, jausdamas pašaukimą
kunigystėn, įstojo į Vilniaus kunigų
seminariją. Eidamas seminarijos
kursą lankė ir akademines studijas

teologijos fakultete Stepono Batoro
universitete, įsigydamas teologijos
magistro laipsnį. Įšventintas kunigu
1936 birželio 21 d. Nuo 1936 iki
1939 ėjo vikaro pareigas ir dėstė
tikybą vietinėje mokykloje.
Seminarijoje ir sielovados darbe
lietuviai klierikai ir kunigai jautė
nenuslepiamą ir kartais skudžią
diskriminaciją nuo lenkų
vyresniųjų. Šitai iššaukė juose
neigiamą nusistatymą prieš lenkus
aplamai, ir prieš savo bažnytinius
vyresniuosius specialiai. Kaip
Vilniaus lenkai ar sulenkėję
lietuviai buvo ir yra dvigubi lenkai,
taip ir Vilniaus lietuviai ne kartą
rodėsi esą dvigubi lietuviai. Šią
patirtį ir šiuos tautinius
nusiteikimus turėjo ir jaunas J.
Steponavičius. Tačiau kaip kunigas
ir vėliau kaip vyskupas stengėsi būti
objektyvus ir teisingas visiems
kokios bebūtų tautybės.

1939 metais Vilnius ir didžioji
arkivyskupijos sritis vėl tapo
integralinė Lietuvos dalis. Nuo 1941
metų vasaros, vokiečiams okupavus
Lietuvą, arkiv. Jalbzykowski buvo
internuotas Marijampolėje.
Arkivyskupiją pradėjo valdyti
arkiv. M. Reinsys. Šiame
laikotarpyje kun. J. Steponavičius
ėjo klebono pareigas keliuose
parapijose. 1942 metų vasarą, kai
buvo bandoma atkurti Vilniuje
kunigų seminariją su lietuviška
vadovybe, kun. J. Steponavičius,
tuomet klebonas Adutiškyje, buvo
pakviestas Dvasios Tėvo pareigoms
atkuriamoje seminarijoje. Kvietimo
nepriėmė. Vilniečiai kunigai buvo
nepatenkinti, kad j vadovybę ir
profesūrą buvo pakviesti didžioje
daugumoje kunigai iš nevilniškių

tarpo. Greičiausiai šis buvo
motyvas, kodėl ir kun. J.
Steponavičius nesutiko priimti
dvasios tėvo pareigų.

Antros bolševikų okupacijos
metu kun. J. Steponavičius,
arkidieceziją valdant arkiv. M.
Reiniui ir, jį išvežus, vysk. K.
Paltarokui, kun. J. Steponavičius
uoliai ėjo, jei neklystu, klebono
pareigas Svenčionyse.

Stalinui mirus ir N. Kruščevui
paėmus valdžią, vysk. K. Paltarokui
pavyko gauti Kremliaus pritarimą,
kad būtų konsekruoti du nauji
vyskupai Lietuvoje. Buvo
nominuoti ir konsekruoti 1955
rugsejo 11 d. vysk. J. Steponavičius
ir vysk. P. Maželis. Pirmasis buvo
paskirtas pagelbininku vysk. K.
Paltarokui valdyti Vilniaus
arkivyskupiją ir Panevėžio
vyskupiją, o antrasis skirtas valdyti
Telšių vyskupiją apaštalinio
administratoriaus titulu. Paltarokas
mirė 1958 sausio 3 d. Vysk. J.
Steponavičius automatiškai perėmė
valdyti abi diecezijas apaštalinio
administratoriaus titulu su pilnomis
rezidencinio vyskupo teisėmis.

Kremliaus ir Vilniaus
komunistiniai pirmūnai greičiausiai
mintijo, kad vysk. J. Steponavičius
bus klusnus civilinės valdžios
įsakymams bei reikalavimams. Bet
apsirinko. Ganytojas pasirodė
drąsus ir atkaklus Bažnyčios ir
tikinčiųjų laisvės gynėjas.
Pakartotinai atsisakė šventinti
kungais kai kuriuos alumnus,
kuriuos rekomendavo Kulto
Komisaras. Atsisakė taipgi priimti
ir vykdyti vyriausybės reikalavimus
perkelti vieną ar antrą kunigą iš
parapijos į parapiją. Šito pasėkoje
1961 sausio 24 d. Kulto Komisarų
įsakymu buvo išvežtas iš Vilniaus
ir apgyvendintas-internuotas
Zagareje: mažą vietovę Kauno
arkidiecezijos ribose. To dar
neužteko. Norėdami pažeminti,
privertė Ekscelenciją prašyti Kauno
arkivyskupijos valdytoją Kan. J.
Stankevičių paskirti Zagarės
altaristu, kitaip nebūtų galėjęs gauti
nė gyvenvietės, nė maisto kortelių.
Vėliau šį faktą Kulto Komisaratas
veidmainiškai panaudojo
propagandai: esą vysk. J.
Steponavičius buvo apgyvendintas
Zagareje ne vyriausybės, o Kauno
arkivyskupijos valdytojo
paskyrimu.

Gyvendamas Zagareje vysk. J.
Steponavičius visomis išgalėmis
stengėsi palaikyti ryšius su kunigais
Vilniuje ir Panevėžyje, duodamas
patarimų ir nurodymų sielovados
darbe. Ypač, kai Vilniaus
arkivyskupijos valdytoju buvo prel.
A. Gutauskas, Ekscelencija
netiesioginiai galėjo turėti didelės

Surado pasiteisinimą

Amerikos prezidentui labai nemalonu, kad spauda ir rimtesni senatoriai jį bara už pataikavimą Gorbaciovui ir už bilijonines „paskolas“ Sovietų Sąjungai, kur gali pilti kaip į kiaurą maišą ir vis niekada nebus gana, nes tie bilijonai dolerių eina ne Rusijos žmonių gerbūviui pagerinti, bet blogio sistamai ir partijos biurokratijai išlaikyti, bet naujiems ginklams gaminti, nes senieji pasirodė niekam tikę, ir Irakas karą pralaimėjo per 100 valandų.

Prezidento draugai, norėdami apginti nuo kritikos savo vadą ir išgelbėti nuo ekonominės prazūties jiems taip mielą komunizmą, paskleidė gandus, kad būtinai reikia draugą Gorbaciovą gelbėti, kad Sovietų Sąjungos atominiai ginklai ir raketos nepatektų revoliucijos metu į ekstremistų rankas ir nesudarytų pavojaus Amerikai ir Vakarų Europai. Gaila, kad jie apie tai nepagalvojo prieš tai, padėdami Rusijai tuos ginklus pasigaminti.

Dar šiais metais Gorbaciovas, prašydamas pusantro bilijono dolerių amžinos paskolos, pusiau grąšino sakydamas, kad jeigu jis negaus tų dolerių išsigelbėti nuo ekonominio bankroto, tai gali kilti revoliucija, ir jis nežino, kaip senieji reakcionieriai pasiels su 10,000 turimų bombų ir raketų. Jie tada gali ateiti ir patys pasiimti visus jų turimus dolerius, pelenais paversdami Europos ir Šiaurės Amerikos miestus.

Nuo 1917 metų, bolševikų revoliucijos laiku, Amerikos bankininkai sukišo į Rusiją bilijonus dolerių, padėdami savo broliams kurti komunizmą, o Vakarų Europos industrialistai pastatė sovietams sukiosios pramonės fabrikus, kur buvo gaminamas plienas ne žmonių reikmenų aprūpinimui, bet ginklų fabrikams, tankams ir laivų statybai. Kapitalistai bendromis jėgomis apginklavo Sovietų Rusiją savo pražūčiai ir šiandien jau baiminasi galvodami, ką sovietai darys su tais savo ginklais.

Abejojančių atsiranda jau ir lietuvių tarpe, kurie galvoja jau ne kaip lietuviai, bet kaip Amerikos piliečiai. Jie jau norėtų pritarti prezidento draugystei su Gorbaciovu. Vienas iš jų - Donatas Skučas „Draugo“ dienraštyje siūlo pritarti prezidento politikai, neberuošti demonstracijų, reikalaujant Lietuvai laisvės, ir klausia, ar nepriklausomybė yra verta tokios aukštos rizikos, kuri galėtų sukelti branduolinį karą. Kiti autoriai, atsakydami į šį nevykusį straipsnį, sako, kad prezidento per daug pataikaujanti politika jiems primena Britų premjero Chamberlain kelionę į Miuncheną ir jo nuolaidas Hitleriui. Tada pataikavimas tikros taikos neatnešė, bet priartinoprie Antrojo Pasaulinio karo. Diktatoriai visada nuolaidas

Rašo Albinas Pocius

palaiko prieš silpnumu ir ieško kaip tai išnaudoti savo naudai.

Mūsų pastangos atstatyti Nepriklausomą Lietuvą niekada negali keistis dėl didžiųjų valstybių politikos nepastovių linijų. Mes pareiškėme savo tautos valią 1918 m. Vasario 16 d. Pakartojome 1941 m. birželio 23-čios sukilimo ir dar kartą patvirtinome 1990 m. kovo 11 dienos deklaraciją Vilniuje. Mūsų tikėjimas į Lietuvos nepriklausomybę yra amžinas, nenugalimas ir neatšaukiamas. Lietuvių tauta, kaip tie Spartos gynėjų vado Leonido karžygiai prie Termopilių tarpeklio, stovėjo 50 metų prieš milijoninę okupanto jėgą. Nors daug mūsų brolių žuvo, bet tauta atsilaikė prieš jų užmačius mus sunaikinti. Mes sulaukėme naujo tautos atgimimo, kad pasauliui patvirtintų, jog mes čia buvome, mes čia esame ir mes čia būsim amžinai.

Tėvynės gerovė - aukščiausias įstatymas - Salus patriae supreme lex, sakydavo senovės romėnai. Mums nerūpi, kokias klaidas daro didžiųjų valstybių valdovai ir kokias klaidas jie vėl kartos, mums rūpi tik mūsų tėvynės gerovė, ir jos laisvė yra aukščiausias įstatymas mums, ir mūsų ateinančioms kartoms. Mes nestovime skersai kelio kitų valstybių politiniams ėjimams, jeigu jie nėra priešingai Lietuvos interesams, bet kada iškyla klausimas tarp Lietuvos ir Naujojo Pasaulio Santvarkos kūrėjų, mes visada turime stovėti savo tautos interesų sargyboje.

Mūsų senoliai tamsiais caristinės Rusijos priespaudos laikais irgi nesilankstė prieš okupantą. Jie atmetė rusų siūlomą graždaną arba rusiškąjį raidyną ir per 40 metų knygnešių žygiais parodė, kad jeigu išklyla klausimas dėl lietuvių tautos likimo, negali būti jokio kompromiso ar pasirinkimo lengvesnio kelio. Bolševikinės okupacijos metais irgi buvo galima pasirinkti lengvesnį kelią ir žemai nusilenkus, pagarbinti Kremliaus stabus ir turėti pelningesnę gyvenimą, bet didžioji tautos dalis pasirinko sunkų kovos kelią, kad išsaugoti tautos atgimimo viltį ir nepalaužiamą tikėjimą į Lietuvos prisikėlimą.

Vergų ir blogio imperijos globėjai mums sako: Laukėte 50 metų, palaukite dar tiek ir nesugriaukite mūsų bilijonais sukurto imperijos. Paaukodami savo laisvę, padėkite išlaikyti Sovietų imperijos stabilumą, kad mūsų paskolos neprapultų ir mūsų tėvų sukurtasis komunizmo rojus nepavirstų ir dykumų mirazą.

Taip jie bijosi prarasti savo dolerius, kuriuos, apgaudinėdami savo piliečius, klaidingai investavo. Bet mes negalime dėl jų dolerių tylėti, nes kovodami už Lietuvos

laisvę, mes investuojame ne popierinius dolerius, bet gyvus žmones, jų ateitį ir jų likimą. Mums aukščiausias įstatymas yra Tėvynės gerovė. Šito įstatymo laikėsi mūsų knygnešiai. Vasario 16 d. Akto signatarai ir savanoriai kūrėjai. Tėvynės įstatymo šaukiami į nelygią kovą išėjo pokario partizanai, sausio 13-tosios Vyčio Kryžiaus kavalieriai ir tūkstančiai stovėdami prie parlamento rūmų sargyboje. Jie visi pasirinko ne lengvesnį sprendimą ir nenusilenkė prieš agresorių. Jie pasirinko kietą kovą, kad ateinančios kartos ir Lietuvos istorija galėtų didžiuotis mūsų darbais, tvirtai stovint Tėvynės sargyboje, taip kaip mums įsako aukščiausias Tėvynės gerovės įstatymas.

Kairieji apie Pabaltiją

Italijos kairiųjų demokratinės partijos, buvusių komunistų, dienraštis „Unita“, išleistą kassavaitinį priedą šiuolaikinės istorijos klausimais paskyrė Pabaltijo kraštui. 23-jų puslapių brožiūrą apie Pabaltiją parengė Potencos universiteto dėstytojas Pietro Dini. Autorius gražiai ir įžvalgiai pristato dienraščio skaitytojams Lietuvos, Latvijos ir Estijos istoriją nuo senovės laikų iki šių dienų, pabrėžia šiai istorijai bendrą bruožą - estų, latvių ir lietuvių prisirišimą prie laisvės, pastangas išsaugoti savo tautinę tapatybę, gyventi nepriklausomu gyvenimu. Šis pabaltiečiams bendras istorinis, taip pat kultūrinis paveldas, rašo Pietro Dini trumpuose straipsniuose apžvelgia bemaž viską, kas gali padėti skaitytojui susidaryti aiškesnį vaizdą apie Pabaltijo kraštus ir tautas: apie istoriją ir kultūrą, atgimimo laikotarpį ir nepriklausomo gyvenimo dvidešimtmetį. Nušviečiamos nepriklausomybės praradimo aplinkybės nelemto nacių ir sovietų suokalbų pasekmėje, po okupacijos daugiau negu dešimtmetį vykusį vadinamą „miškų brolių“ ginkluota rezistencija, kuriai Vakaram neparodė nė mažiausio dėmesio. Paskutiniuosiuose straipsniuose apžvelgiami jau dabartiniai laikai: Persitvarkymo sąjūdžių įsikūrimas 1988-ais metais, politinis, visuomeninis, kultūrinis, religinis atgimimas, kuriam būdingas bendras vardiklis - atsiskyrimas nuo Sovietų Sąjungos. Šį siekimą Lietuva patvirtino 1990-ųjų metų kovo 11-osios aktu. Palaipsniškai aiškėja, rašo Pietro Dini, kad Pabaltijo klausimas nebegali likti įspraustas į Sovietų Sąjungos vadinamą „vidaus nacionalinių problemų“ siaurus rėmus. Įvykiai Pabaltijy yra neatskiriama dalis to sukiliminio proceso, kuris 1989-ais-90-aisiais metais pasireiškė visoje Rytų ir vidurinio Europoje. Taip juos turėtų vertinti ir Europos bendrijos kraštai, atsižvelgdami į tautų laisvo apsisprendimo teisę. Reikia tikėtis, rašo Pietro Dini, kad dėl „paskutiniųjų kolonijų Europoje“ pagaliau ryžtingą politinį žodį tars tiek bendrijos kraštai, tiek Europos Parlamentas.

ĮVYKIAI

Tarp Latvijos muitininkų plinta susirūpinimas, kad jie neturi galimybės apsiginti nuo vis dažniau pasikartojančių puolimų, pasakė Reuterio agentūrai vienos latvių muitinės viršininkas Aldis Neibergs. Jis patvirtino, kad sovietų Omonininkai užpuolė ir sunaikino Rygos geležinkelio stotyje esančią latvių muitinę, kad puolimą vykdė septyni ar kiek daugiau kariškių, kurie įsibrovę į patalpas pradėjo daužyti baldus, užpuolė dežuruojantį pareigūną, jį smarkiai sumušė ir kažkur išsivedė. Tik po kelių valandų tarnautojas buvo paleistas. Neibergs pakartojė Reuterio korespondentui tai, ką yra pasakę ir kiti pabaltiečiai, kad sovietai puola ir naikina muitines, nes jos simbolizuoja Pabaltijo respublikų valstybingumą.

Sovietų kariškiai tęsia jėgos veiksmus prieš Lietuvos ir kitų Pabaltijo valstybių muitines, užpuolė dar dvi Lietuvos muitines pasienyje su Latvija: Vegerių pasienio postą, Akmenės rajone, ir kitą postą Mažeikių rajone. Vegerių postą užpuolė penki civiliai apsirėnę, ginkluoti Omonininkai, kurie grubiai sumušė lietuvių pasienio darbuotojus, kaip parastai sunaikino postą, ir pastitraukdami muitinę padegė. Vienas lietuvis pasienio darbuotojas buvo sunkiai sužeistas į galvą, turėjo būti pavežtas į ligoninę, kur gydytojais nustatė smegenų sukrėtimą.

Iš Lietuvos pranešama, kad birželio 23-ąją, Alksnėnuose, Vilkaviškio vyskupijoje, bus pagerbti Būdavonės miške sovietų nužudyti trys lietuviai kunigai - Petrika, Balsys ir Dabrila.

Telšių vyskupas Antanas Vaičius Rainių miškelyje pašventins koplyčią, pastatytą Rainių miškelio kankinių atminimui. Rainių žudynės, kaip žinoma, įvyko 1941-ais metais birželio 24-25 dienomis, jau prasidėjus vokiečių-rusų karui, prieš rusams pasitraukiant iš Lietuvos. Naktį iš birželio 24-osios į 25-ąją, rusai kariškiai iš Telšių kalėjimo sunkvežimiais išvežė lietuvių politinius kalinius, juos nugabeno į Rainių miškelį ir čia žiauriausiu būdu nukankino. Rusams pasitraukus ir patikrinus Telšių kalėjimo raštinę, rastas 73-jų asmenų sąrašas. Kankinių lavonai buvo sumesti į keturias duobes, kurios buvo atkastos birželio 28 dieną. Iš 73 nukankintųjų, tik 27 buvo atpažinti iš drabužių ar kitokių žymių.

Keturi šimtai metų nuo jaunimo globėjo - šv. Aloyzo Gonzagos mirties. Šventojo gimtinėje, Castiglione delle Stiviere mieste, Šiaurės Italijoje, šiomis dienomis vyksta jubiliejaus minėjimai. Į šv. Aloyzo gimtinę nuvyks ir popiežius Jonas Paulius II: pasimels šventojo garbei pastatytoje bažnyčioje, susitiks su vietos jaunimu.

Castiglione delle Stiviere surengtame maldingame susitikime žodį tarė jėzuitų ordino generolas kun. Kolvenbach. Kaip žinoma, šv. Aloyzas Gonzaga buvo jėzuitų auklėtinis, tačiau ankstyva mirtis jam sutrukdė baigti studijas, tapti kunigu ir pilnai įsijungti į Jėzaus Draugiją.

TEVIŠKES AIDAI

18 Henry St., Kensington, Vic. 3031. Tel. 376 7355

LEIDŽIA AUSTRALIJOS LIETUVIŲ KATALIKŲ FEDERACIJA

Redaktorius Kazys Mioldažys. Korespondencijas, straipsnius, skelbimus, prenumeratas siųsti viršuje nurodytu adresu. Prenumeratos kaina metams \$30. Kituose kraštuose \$35. Atskiras numeris \$1.00. Skelbimai už skilties vieną cm. - \$2.00. Nuolatiniams skelbėjams daroma nuolaida. Už skelbimų turinį neatsakoma. Redakcija straipsnius ir korespondencijas taisy savo nuožiūra.

Published by Val. Čižauskas
38 Coghlan St., Nidre, 3042
President of the Lithuanian
Catholic Federation

EUROPOS TRANSFORMACIJA

Vakarų Europos valstybės skubiai ruošiasi bendros ekonomijos ir politikos įgyvendinimui, kuris tikimasi bus realizuotas 1996 m. Survienyta Vokietija ir Prancūzija yra šios iniciatyvos variklis. Europos saugumas taip pat nėra pamirštas. Iširus Varšuvos paktui ir įrant sovietų imperijai, Vakarų Europa tiki galinti pati save apginti. Š. Amerikos įtaka šiame kontinente eina nuo dirigavimo prie lygiateisio bendradarbiavimo.

Kol kas Europos susivienijime dalyvauja tik šešios valstybės, bet Norvegija, Švedija ir Šveicarija jau rimtai galvoja apie įstojimą į būsimą uniiją. Gi Vidurio ir Rytų Europos valstybės, ką tik atsikračiusios komunizmo jungu, stačiai sapnuoja apie jų įstojimą į naująją Europos šeimą. Iniciatoriai elgiasi išmintingai, neskubėdami su naujų narių priėmimu. Jų prioritetas yra pirmiau įgyvendinti tą uniiją ir tik tada svarstyti naujų šalių priėmimą į ją, šalių su didelėmis ekonominėmis ir politinėmis problemomis. Mat, pats unijos realizavimas jau yra komplikuoatas. Priėmus didesnę skaičių narių su jų problemomis, unijos pradžia būtų per sunki. Tai nereiškia, kad V. Europa galvoja atsisverti save kokia nors siena nuo suvargusių žemyno rytinės dalies. Europa nueina iki Uralo kalnų. Visos tame žemyne gyvenančios tautos galės savo laikui laisvai įsijungti į šią uniiją, aišku, išskyrus tas valstybes ar imperijas, kurios nesugebės ar nenorės pereiti iš nuostolingos socialistinės santvarkos į laisvą rinką ir demokratiją.

Kas pirmiau atstatys sveiką ekonomiją ir įves demokratinį režimą, tam greičiau atsidarys durys ir į Europos uniiją. Visos Rytų Europos, Baltijos valstybės ir pati S. Sąjunga lenktyniauja šiose varžybose. Staiga sugriuvus Jugoslavijos federacijai, Slovėnija ir gal būt Kroatija įsijungs išlaisvinusių nuo komunizmo šalių tarpą ir pradės jų ekonominę persitvarkymą. Čia negalime nepaminėti Slovėnijos vadų politinio apskrumo. Ruošdami paskelbti savo nepriklausomybę, jie teisingai numatė Belgrado reakciją ir tinkamai pasiruošė be jokių problemacijų ir pareiškimų. Atskubėję Jugoslavijos tankai ir malūnsparniai buvo arba nušauti arba apsupti ir palikti be maisto ir vandens. 2,000 belaisvių apsauga buvo pasiūsti atgal į Serbiją. Slovėnijos padėtis daug kuo skiriasi nuo Baltijos valstybių. Ši šalis turi ilgas sienas su Austrija ir Italija, iš kur, berods, ir gavo modernių ginklų. O Jugoslavijos armija daug mažesnė už S. Sąjungos. Visgi diplomatinis slovėnų sugebėjimas tyliai pasiruošti nepriklausomybės paskelbimui ir apskaičiuoti tam tinkamą momentą vertas dėmesio.

S. Sąjungoj stiegiasi nauja demokratinė partija, kuriai vadovauja dešimtukas žymių sovietų intelektualų su buv. užr. ministeriu Shevardnadze priešaky. Jei Jelcinas, ši nauja partija ir Gorbaciovas laikysis vieningai, demokratinis frontas suskaldys ir sunaikins komunistų partiją. Tik Rusijai bus sunku su ekonomijos pertvarkymu. Kraštas turi daug mineralų, naftos, dujų ir kitų žemės turtų, bet jam trūksta privatinų

Rašo Dr. Jonas Kunca

jmonių organizatorių ir gerų darbininkų. Už tat S. Sąjungos ekonominis atstatymas užtruks žymiai ilgiau negu kitose Rytų Europos šalyse.

Baltijos valstybių ateities galimybės yra nevienodos. Estai gerai tvarko savo ekonomiją ir politiką, bet tauta mažėjo dėl mažo gimimų skaičiaus. Latvijoje 1959 m. buvo 62% latvių, o dabar beliko daugiausia 50%, gal ir kiek mažiau. Tauta mažėja dėl normalaus prieauglio stokos, kai tuo tarpu per pereinamus metus į Latviją atvyko apsigyventi virš 7,000 rusų. Gorbunovas nekaltai iš vis apie latvių Latviją, bet apie įvairių

tautybių kraštą, pavadintą šiuo vardu.

Lietuva yra pakankamai stiprioji padėtyje. Ne tik kad turime 80% mūsų tautos žmonių, bet tauta bent kiek tiek auga, nors tas augimas, 2.1 vaikas kiekvienoje šeimoje, yra per mažas. Pagerinus ekonomiją, ji reikia skubiai pakelti gal būt duodant ekonominę paramą skaitlingesnėms šeimoms.

Sumaniai pertvarkant ekonomiją, patobulinant kiek improvizuotą politinę veiklą namie ir užsienyje, mūsų krašto perspektyvos yra gana geros ne tik atgauti nepriklausomybę, bet ir anksčiau pritaipyti prie naujos Europos.

JŲ GALIA - MŪSŲ VALIA

Galija kadaise būdavo pats geriausias įrankis valstybinių problemų sprendimui. Tačiau per ilgesnius kovų ir permainų šimtmečius gyvenimo slinktis tą valdančiųjų galią ėmė trupinti, draskyti. Išliko jos pasidalinimo klausimas, atsirado varžybos, tebesitęsiančios iki šių dienų. Senoji aksioma „kieno galia, to ir valia“ ėmė nublukti, nes kumščio sistema nebetinka maistančioje visuomenėje.

Vis dėlto valdovo galia dar labai tikima totalistinio režimo kraštuose. Sovietų Sąjungoje politinis bei ekonominis nuosmukis, privedęs kraštą prie išeičių ieškojimo, iki šiol dar nesurado jokių kitų atramos taškų, o tik tą įprastą įrankį - jėgą. Su Gorbaciovo planais pertvarkos vardu ieškoti gelbėjimosi ėjo kartu ir savaime ten suprantamas palydovas - galia. Valdovas jos paprašė parlamente vieną kartą ir gavo. Paprašė daugiau ir - vėl gavo. Tai gi senojo tipo atrama atsirado nesunkiai - tik, drauge, eik ir dirbk. Deja, užsilaugavimas Vakaruose tą atramą jam vis iš po kojų traukė, ir „komunistinės demokratijos“ kūrėjas dar ir dabar negali žengti tvirtesnio žingsnio, nes suteiktos galios nieko nereiškia už imperijos ribų. Keliai pasidarė painūs - kryžkelių daugiau negu tiesių takų. Kur pagaliau pasukti? Galiomis naudojantis, lengviausia būtų atgal. To labai laukia pertvarkų priešininkai, greičiausiai ir galias tik dėl to jam suteikę. Galvosūkiuose paskendus, šoktelėjo į paviršių Sov. Sąjungos ministeris pirmininkas V. Pavlovas, įsigėdęs specialių galių. Tai vėl vienas rimtas ženklas Gorbacioviui pajudėti iš kryžkelės, nes planai ir žodžiai komunistiniams didikams nieko nereiškia. Stalinistinis sparnas šaukia, esą laikas jau grįžti prie tvarkos. Sunku dar spėti, kuo įvairūs Kremliaus sąjūdėliai ir sąjūdėliai pasibaigs. Vienas dalykas liko aiškus: Gorbacioviui visų valdomųjų siūlų suėmimas ir savo rankas dar iki šiol nedaug ką reikiškė. O birželio 12 dienos Rusijos rinkimais įsitvirtinęs B. Jelcinas tampa rimtu svoriu, galinčiu spausti išdidųjį komunistinį centrą.

Zvelgdami į šią Kremliaus galių - negalių laikotarpį ir spėliodami apie tolimesnį jo vystymąsi, neturėtume savo darbų taktikos prilipdyti nė prie vieno to vystymosi riedmens. Tebūna, kokia bebūtų, jų

galia. Bet jau bent šį kartą valia turi būti mūsų. Dairytis ir pasitikėti „geresniu“ gali būti labai apgaulinga. Tai žino ir jaučia Lietuvos vyriausybė, nė kiek nepristabdydama beldimosi į laisvojo pasaulio sostines. Dėl Kremliaus zigzagų ir nesutarimų neturėtų susilpnėti nė išeivijos politinių veiksmų darbuotės, ar apamai platus, visuotinis, jau sėkmingai pradėtas ir vykdomas visokeriopos Lietuvai pagalbos vėjus. Nuomonės, kad reiktų palaukti „aiškumo“, pažiūrėti kaip vystysis Maskvoje varžybos, kieno rankosna pateks galia, neturėtų mūsų blaškyti, juoba, kad ir panašių nuomonių šaltiniai gali būti ne iš tų pačių versmų. Lūkuriamu neturime užsikrėsti. Taipgi klaidinga būtų save kelti į visai kitą, skirtingą plotmę: sako uždavinį Lietuvai padėti negalime lyginti su dėsiančiais verslinių kapitalų investuotojais, kurių ėjimai ir tikslai yra visai kitokio pobūdžio. Mūsų nepriklausomybės įgyvendinimas negali būti sąlygojamas jokių išorinių galių ar permainų. Kas beatsitiktų Kremliaus viršūnėse, mūsų tikslai lieka tie patys. Tauta apklausoje pareikšto nusistatymo nėra pakeitusi. O tai jau yra ir valdovų galias skaldanti tvirtovė. Išeivija turi prisidėti, kad Lietuvoje plėvėsuočių vienybės vėliava.

C. S. („Tėviskės Žiburiai“)

Narkomanija

Viena svarbiausių narkomanijos priežasčių, pasakė Sventasis Tėvas, tai visuomenėje įsivyravusios skepticizmo, egzistencinės tuštumos, gyvenimo beprasmybės nuotaikos. Su tokiais nuotaikomis reikia ryžtingai kovoti, sakė Popiežius, pirmiausia siekiant pašalinti asmeniniame, šeimyniniame ir socialiniame gyvenime pasireiškiančias negeroves. Reikia auklėti jaunimą tinkamai pasinaudoti turima laisve, įdiegti pagarbą žmogui, tiek sau pačiam, tiek artimui. Apsaugoti jaunimą nuo narkomanijos yra ir valstybinių bei visuomeninių institucijų būtina pareiga. Be to, reikia visuomet turėti omeny, kad narkomanas nėra nusikaltėlis, bet auka. Šiuo požiūriu reikia vertinti įgimzdusius ir narkomanijos liūną. Visomis galimomis priemonėmis reikia juos gelbėti, padėti jiems sugrįžti į pilnavertį visuomeninį gyvenimą.

LRTV

Mirė Stasys Santvaras

Bostonas - Redakcijai iš Bostono Antanas Mažiulis pranešė, kad mirė poetas, dramaturgas, operos solistas, daugelio laikraščių bendradarbis, esejistas Stasys Santvaras.

Jis buvo gimęs Rūsteikiuose, Seredžiaus valsčiuje, 1902 m. gegužės mėn. 27 d. Baigęs Aušros gimnaziją, studijavo teatro studijose, o Klaipėdos konservatorijoje muziką ir dainavimą. Milane tęsė ne tik dainavimą, bet ir muzikos studijas, kurias baigė 1932 m. Milane išklausė italų kalbos ir literatūros studijas, kartu gilindamasis į dailės istoriją ir naująją bei senąją italų literatūrą. Savanoriu įstojo į Lietuvos kariuomenę. Dalyvavo kautynėse su bolševikais ir buvo sužeistas. Dalyvavo Klaipėdos krašto sukilime. Buvo įgaliotas „Lietuvos aid“ korespondentas Italijoje 5 metus.

Lietuvos Operoje dainavo įvairias partijas, o 1934 m. buvo paskirtas Operos teatro dramaturgu ir libretų vertėju. Yra išvertęs į lietuvių kalbą daug operų, atnaujinęs lietuviškąsias, nes pasižymėjo kalbos skambumu ir muzikalumu. Konservatorijoje dėstė tartį ir fonetiką. Sukūrė 4 - „Pagirėnų“, „Eglė žalčių karalienė“, „Atlantidos“ ir „Danos“ operų libretus.

Išleido kelias eilėraščių knygas. Valstybės teatras su pasisekimu vaidino jo dramą „Zvejus“, „Kaimynus“ ir kitus jo veikalus. Bostone buvo Lietuvių Enciklopedijos bendradarbis. Buvo Draugo, Dirvos, Darbininko, Aidų, Vienybės ir kitų laikraščių bendradarbis. „Draugas“ Nr. 73

A. † A. J.E. Arkiv. J. Steponavičius

(Atkelta iš 1 p s l.)

lietuvių, lenkai ar sulenkėję lietuviai, baltgudžiai. Jūs aptarnauti, jų reikalavimus patenkinti yra labai sunku; reikia didelio apdairumo, tėviško gerumo ir diplomatinio patyrimo. Gal dėl šio į arkiv. J. Steponavičiaus laidotuves šv. Tėvas pasiuntė arkiv. A. Bačkį. Jis susipažins su padėtimi vietoje, ir, grįžęs, painformuos šv. Sostą bei duos patarimų kas liečia arkiv. J. Steponavičiaus ipėdinio parinkimą bei skyrimą. Visi laukiamo ir prašome Dievą, kad Vilniaus arkivyskupo soste atsisėtų palaimintojo Jurgio Matulaičio vertas Ganytojas.

Sugrižo iš tremties

Brizelio 9 ilgai keliavusi po pasaulį Lietuvos katalikų mokslo akademija susirinko Vilniuje į savo XV suvažiavimą. Įsteigta 1922 m. Akademija nepriklausomoje Lietuvoje sušaukė tik tris suvažiavimus. 1933, 1936, 1939 metais jie vyko Kaune. Ketvirtąjį ketinta surengti Vilniuje, 1942 m., tačiau po Lietuvos okupacijos Akademijos veikla buvo uždrausta, visas jos turtas konfiskuotas.

Po 16 metų bandyta atkurti Akademiją užsienyje. 1957 Romoje sušauktas pirmasis LKMA suvažiavimas tremtyje. Vėliau kas treji metai jie vyko didesnėse lietuvių kolonijose - Čikagoje, Niujorke, Bostone, Los Angeles, St. Petersburg, Floridoje ir kt.

Pasak ilgamečio LKMA pirmininko kun. prof. Antano Liuimos, tremtyje Akademija nesubliuško banalybėse. Ji brėndė pasaulio kultūros centruose, tarptautinio mokslo atmosferoje. Jos židiniai šiuo metu veikia 19 Amerikos ir Europos valstybių.

Akademija grįžta į Lietuvą su dideliu kračiu. Išeivijoje geradarių rėmėjų ir prenumeratorių lėšomis išleista 13 „Suvažiavimo darbų“, 6 „Suvažiavimo metraščių“, 3 „Lietuvos istorijos šaltinių“ iš Vatikano archyvų tomų, daug Akademijos narių mokslo darbų. Visi šie leidiniai (iš viso jų 51 tomas, 25000 puslapių) turi didžiulę mokslinę reikšmę. Akademijos archyve Romoje saugomas istoriko Z. Ivinskio palikimas: rankraščiai ir biblioteka, generolo S. Raštikio archyvas, Amerikos lietuvių kultūros archyvas (ALKA), kauptas prelatu Pranciškaus Juro, didelis rankraščių skyrius, dalis Dr. A. Maceinos archyvo. Šie turtai bus parvešti į Lietuvą.

Dabar Akademija stipri

organizacija. Šiuo metu užsienyje yra 310 LKMA narių. Iš jų - 12 akademikų ir 260 tikrųjų narių. Yra įsteigta E. Cipijauskienės stipendija daktoratai, rašančiam iš Lietuvos istorijos. Praėjusiais metais buvo atkurta Lietuvos krašto taryba, LKMA kultūros centras Kaune, leidžiantis savaitraštį „XXI amžius“. Rudenį ketinama išrinkti Centro valdybą Lietuvoje. Tuomet Akademija galutinai sugrįš į tėvynę.

Iki to laiko tikimasi įsigyti ir nuolatinę būstinę Vilniuje, nes šiuo metu ji „išsikūrusi“ krašto tarybos narių butuose.

Sekmadienį suvažiavimas prasidėjo iškilmingomis šv. Mišiomis Vilniaus arkikatedroje bazilikoje. Jas aukėjo vyskupai Juozas Tunaitis, Juozapas Matulaitis, Juozas Preikšas, Sigitas Tamkevičius, kunigai - Akademijos nariai. Pamokslą, skirtą šiai reikšmingai dienai, pasakė vysk. S. Tamkevičius. Popiet suvažiavimo dalyviai susirinko į iškilmingą pilnates posėdį Vilniaus universiteto šv. Jono bažnyčioje. Suvažiavimą sveikino Lietuvos

Respublikos AT pirmininkas Vytautas Landsbergis, Lietuvos Mokslių Akademijos prezidentas Juras Požėla, Vilniaus ir Kauno Vytauto Didžiojo universitetų rektoriai. Vakare „Draugystės“ viešbutyje įvyko vakaronė.

Suvažiavimas tęsis visą savaitę. Universiteto Teatro ir Rektorato posėdžių salėse dirbs teologijos, filosofijos, Lietuvos istorijos ir literatūros, lietuvių kultūrinės antropologijos, architektūros ir menotyros, lietuvių kalbos, gamtos, teisės, pedagogikos, psichologijos, ekonomikos, medicinos, fizikos ir matematikos, politinių ir socialinių mokslų sekcijos. Pranešimus skaitys svečiai iš Belgijos, Italijos, JAV, Kanados, Vokietijos, Lietuvos ir išeivijos mokslininkai.

Mokslo srityje katalikiškumas yra universalus. Akademija gilinasi ne į kiekvieno sąžinę, bet į mokslą. Dėl to suvažiavime dalyvauja ir mokslininkai, kurie nėra praktikuojantys katalikai.

LKMA suvažiavimas darba baigė birželio 16 d., sekmadienį.

Arvydas Jockus

KOVOJE UŽ BŪVĮ

Lietuvoje nerimauja dabartinės valdžios priešininkai, susibūrę į įvairius vadinamus pilietinius sambūrius iš kurių vis dažniau ataidi visokie puolimai prieš Lietuvos Aukščiausiąją Tarybą, vyriausybę bei jų viršūnes. Apie tai jau rašo ir užsienio spaudos agentūros. Puolimai vyksta kaip tik tuo metu, kai Lietuvai labiausiai reikia vienybės ir santarvės, kai visi, įskaitant ir opoziciją, privalėtų ryžtingai paremti laisvai išrinktos ir tautos valią atspindinčios valdžios pastangas atkurti visišką

nepriklausomybę. Pilietiniai sambūriai tartum pamiršdami, kad dabartinė Aukščiausioji Taryba buvo sudaryta per laisvus rinkimus, reikalauja naujų rinkimų, kaltina Tarybą ir valdžią tariamu nesugebėjimu išspręsti ekonomines problemas, nors, kaip pastebi apžvalgininkai, visiem žinoma, kad niekas neturi magiško recepto greitai išspręsti ekonominę krizę, į kurią sovietinė sistema įklampino ne tik Lietuvą, bet ir pačią Sovietų Sąjungą bei visus kitus komunistų valdytus kraštus. Lietuvai dar sunkiau negu kitiem kraštams įveikti ekonominius sunkumus, nes Maskva tebekliudo, tebestabdo ir tebevaržo kiekvieną Lietuvos valdžios pastangą atkurti tai, kas buvo komunistinės valdžios sistemai per dešimtmečius griauinama ir sugriauta. Apžvalgininkai toliau pastebi, kad lygiai neteisingi yra kaltinimai valdžiai, kad nepajėgianti sureguliuoti santykių su Maskva, pastūmeti pirmyn derybas su sovietais. Visiem juk žinoma, pastebi apžvalgininkai, kad lietuvių-sovietų santykius tegalima sureguliuoti susitarus su Maskva, o ši nerodo nė mažiausio noro tai padaryti, nepaisant Lietuvos vyriausybės nuolatinių kvietimų sėstis prie derybų stalo, dalykiškai spręsti tarpusavio problemas. Jokia kita Lietuvos valdžia dabartinėmis aplinkybėmis nepajėgtų nieko daugiau atsiekti, nebent ji leistųsi į kompromisus nepriklausomybės klausimu, kurie būtų priešingi tautos valiai ir dėl to būtų tautai nepriimtini. Dar liudniau skamba niekuo nepagrįsti atskirų asmenų ir vadinamų pilietinių sambūrių kaltinimai kai kuriems pavieniam dabartinės Lietuvos valdžios atstovam, net jų artimiesiems. Smeižtų kampanija, pastebi apžvalgininkai, tai pati niekšingiausia politinės kovos priemonė. Kas josios imasi, dargi prisidengdamas demokratijos šydu, tepaludija, jog dar nėra įsisavinęs demokratinės politinės kovos taisyklę.

LRTV

POLITIKOS SESELIUOSE

Rusijos prezidentas priėmė priesaiką liepos 10 d. Karių choras ta proga sugiedojo naują Rusijos himną iš M. Glinkos operos „Gyvenimas už carą“. Jelcinas persikraustys į Kremlių, kuris laike šimtmečių buvo Rusijos valdovų būstinė. Gorbaciovą dalyvavo šitam akte. Jelcinas savo kalboje pareiškė, kad didžioji Rusija prisikels ir taps suverenia, pažangia valstybe.

V. Ignatenko pranešė, kad prez. Gorbaciovą dirbęs prie jo paties ekonominio plano paruošimo ir kad jis tą programą pristatys Vakarų valstybių septynetukui per savo kalbą Londone.

Slovėnijos parlamentas priėmė taikos planą, paruoštą Vakarų Europos užr. ministerių atstovų ir Jugoslavijos, bet kartu pareiškė, kad Slovėnija niekada neatšauks jos paskelbtos nepriklausomybės birželio mėn. 25 d.

J. Baker paskubėjo įspėti, kad amerikiečių ekonominė pagalba nebus masinė, bet daugiau išbandymas S. Sąjungos geros valios.

Per pereinamos savaitės Vokietijos susijungimo metines, kancleris H. Kohl prisipažino, kad jis ir jo ministrai apsirikę, apskaičiuodami Rytų Vokietijos ekonomijos atstatymo išlaidas.

Shevardnadzė, Yakolev ir Leningrado bei Maskvos miestų burmistrai padarė pareiškimą, kad jie kuria naują partiją su tikslu įtraukti į ją visas pažangias visuomenės jėgas. Tik taip galima būtų išgelbėti S. Sąjungą nuo anarchijos ir diktatūros.

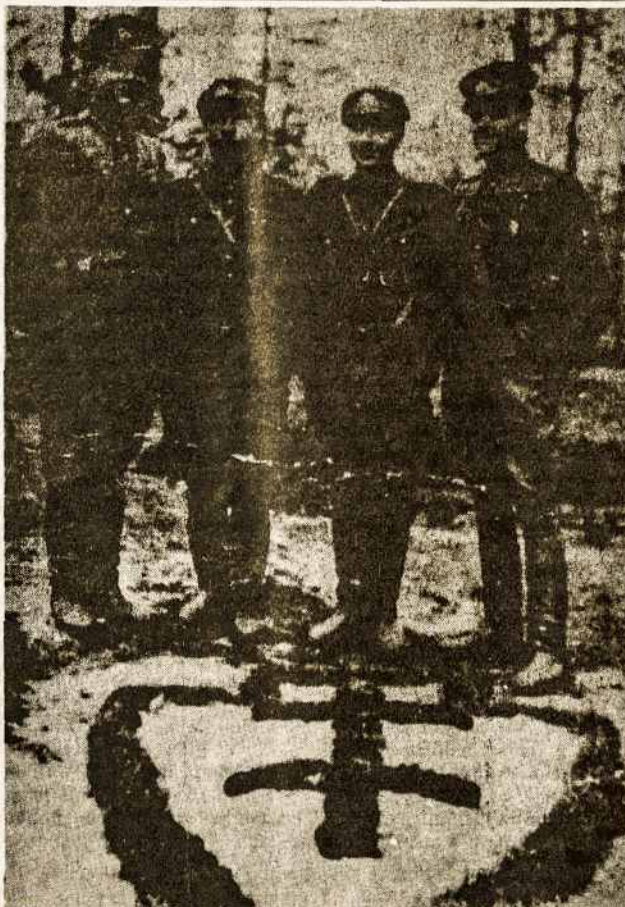
Po dviejų dienų diskusijų sovietų parlamentas priėmė privatizacijos įstatymą. Vakarų Europos Unija, reikalaujant Prancūzijai, nutarė, kad Europos politinė unija reikš ir atsakomybę už Europos saugumą.

Lietuvos min. pirmininkas G. Vagnorius prizadėjo duoti žydų kultūros centrui Lietuvoje 100,000 rublių paramą. Jis įpareigojo savivaldybes išmuntuoti miestų pastatuose ir aikštėse esančius žydų ir kitų tautybių žmonių ankapių akmenis. Nesako, ką su jais darys.

Latvių tauta miršta? 1935 m. Latvijoje gyveno 77% latvių, 1959 m. 62%, 1970 - 56,8%, 1979 - 53,7%, 1989 - 52%, o dabar tik apie 50%. Vidutiniškai viena latvių šeima turi tik po 1,5 vaikų. Taigi, jei ši linkmė nepasikeis, latvių tauta gali ilgainiui išnykti.

Kaune iškilmingai pašventintas paminklas 1941 metų birželio mėn. sukilėliams. Arkikatedroje bazilikoje buvo laikomos šv. Mišios už žuvusius birželio sukilime, už visus, atidavusius savo gyvybę kovose dėl Lietuvos laisvės. Po to eisena atėjo į buvusius miesto kapines Vytauto prospekte, kuriose prieš 50 metų buvo palaidoti žuvę sukilėliai. Čia, Ramybės parke, jų atminimui būdavo statomi mediniai kryžiai, bet piktos rankos juos sunaikindavo.

Lėšų pastatyti paminklui pasiūlė Australijoje gyvenantis mūsų tautietis, verslininkas Vik. Šlitteris, kurio tėvas žuvo birželio sukilime. Konkursą laimėjo skulptoriaus R. Antinio ir architekto Eug. Milūno sukurtas Kryžius-Medis. Sakotas, Lietuvos girių medį primenantis kryžius atlietas iš bronzos.

Lietuvos sukilimo, įvykusio 1941 metų birželio 23 d., tęsėjai - partizanai antrosios sovietų okupacijos metais prie žuvusio partizano kapo. Iš kairės: MINDAUGAS - Jonas Kalanta, VIEVERSYS - Julius Karpis, BALYS - Teofilis Valickas, NEMUNAS - Vincas Kalanta

Nuotr. iš leidinio „Sušaudytos dainos“

Sovietų Ministras Pugo būktai nežinąs apie pasienio punktų užpuolimus

Ryšium su tebesitęsiančiomis, suintensyvintomis sovietų ginkluotųjų pajėgų agresijomis prieš Lietuvos pasienio kontrolės pastus, Lietuvos ministras pirmininkas Gediminas Vagnorius nuvyko į Maskvą čia pasimatė su sovietų delegacijos derybom su Lietuva pirmininku Dogužijevu. Iš lietuvių pusės susitikime dalyvavo taip pat ministras Aleksandras Abišala, iš sovietų pusės - vidaus reikalų ministras Pugo. Gediminas Vagnorius painformavo sovietinės valdžios žmones apie tęsiamus Lietuvos pasienio kontrolės punktų užpuolimus, prašė paaiškinimų. Pagal turimas informacijas, ministras Pugo atsakęs, jog incidentai prie pasienio punktų jam nesą žinomi, jie būsią ištirti ir būsią imamasi priemonių jiems užkirsti kelią. Per susitikimą buvo iškeltas ir lietuvių-sovietų derybų klausimas, buvo susitarta, kad konsultacijos dėl derybų užmezgimo įvyks birželio 4-5 dienomis, o ateinančią savaitę susirinks ekspertų grupės.

Sovietų karinės pajėgos užgrobė dar kitus keturis pasienio kontrolės punktus, būtent, prie Lietuvos-Latvijos sienos. Buvo atakuoti postai Germaniškyje, Salčiuose, Vegeriuose ir Smėlynėse. Aukščiausiosios Tarybos turimomis žiniomis, užpuolikai buvo OMON'o kareiviai, tai yra vadinamos juodosios beretės, taip pat Latvijoje dislokuotos specialios divizijos desantininkai, kurie džipais įvažiuo į Lietuvos teritoriją. Du Lietuvos pasienio kontrolės punktų darbuotojai buvo sužeisti ir buvo paguldyti į ligonines. Sovietų kariškiai su buožėmis smarkiai primušė Donatą Kaulinį ir Virginijų

Burkauską. Užpuolių metu nebuvo šaudoma, tačiau postam padaryti dideli materialiniai nuostoliai, kai kurie postai buvo padegti.

Latvijos vidaus reikalų ministerija painformavo, kad tuo pačiu metu OMON'o kariškiai užpuolė penkis Latvijos pasienio postus prie Lietuvos sienos. Šiuos postus taip pat padegė, iš darbuotojų atėmė dokumentus, ginklus ir šovinius, iššaudė tarnybinių mašinų padangas. Spaudos agentūrų žiniomis įvairios provokacijos vyksta ir Estijos pasienyje.

Lietuvos valdžios sluoksniuose sakoma, kad pasienio postų išniekinimas vykdomas siekiant ne tikrai didinti terorą Lietuvoje ir išprovokuoti susišaudymus, bet ir sugriauti Lietuvos ekonomiką. Šių postų naikinimas atveria duris juodosios rinkos ir mafijos veikėjams be jokios kontrolės iš Lietuvos išvežti prekes.

Vilniuje baigėsi dvi dienas užsitęsęs Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos posėdis, kuriame buvo pasienio kontrolės postus nuo agresijų. Nutarta parengti projektą dėl muitinių gynybos. Numatoma galimybė, kad bus patvirtintas muitinių atviros gynybos variantas.

Spaudos agentūros informuoja, kad Lietuvos ministras pirmininkas Vagnorius, prieš vykdamas į Maskvą, pasiuntė sovietų vidaus ir gynybos ministram telegramas, kuriose protestuoja prieš muitinių užpuolimus, pažymi, kad žmonių kantrybė išsekusi, nuolatinės, neatsakingos provokacijos sukelia visuotinį pasipiktinimą, rašo, kad jei agresijos nesibaigs, gali kilti susirėmimų pavojaus. Tuo pačiu reikalavė protestą sovietų vyriausybei

pareiškė taip pat ir Latvijos vyriausybė.

Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos pirmininkas Vytautas Landsbergis Gorbaciovui pasiųstose telegramoje pasiūlė susitikti, betarpiškai aptarti susidariusią padėtį. Tuo reikalu Landsbergis nesėkmingai bandė ir telefonu susisiekti su Gorbaciovu.

Nauji kardinolai

Didžiojoje audiencijoje salėje Vatikane įvyko iškilminga konsistorija, kurios metu šv. Tėvas dvidešimt trims naujiems kardinolams įteikė kardinoliškas insignijas. Vienas iš dvidešimtųjų į kardinolų garbę pakeltų dvasininkų yra devynesdešimties metų amžiaus Sanghajaus vyskupas Ignatius Gong Pinmei, kuris prieš 12 metų buvo paskirtas kardinolu „in pectore“. Dėl Kinijoje vykstančio tikinčiųjų persekiojimo, jo vardas tuomet negalėjo būti viešai paskelbtas. Tarp naujai paskirtų kardinolų yra Vatikano valstybės prosekretorius arkivyskupas Angelo Sodano, Popiežiaus vikaras Romos miestui ir Italijos vyskupų konferencijos pirm. arkivyskupas Camillo Ruini, suvienytos Vokietijos sostinės Berlyno arkivyskupas Georg Sterzinsky, už Bažnyčios ir tikinčiųjų teisių gynybą ilgai kalintas rumūnas - Alba Julia arkivyskupas Alexandru Todea ir komunistų persekiojimus patyręs taip pat buvęs kalinys Slovakijos vyskupų konferencijos pirmininkas - Nitros arkivyskupas Jan Korec. Keturiolika naujų kardinolų yra europiečiai, 3 iš Lotynų Amerikos, 2 iš Šiaurės Amerikos, po vieną iš Azijos, Afrikos ir Okeanijos. Seši iš dvidešim dviejų naujų kardinolų yra Romos Kurijos nariai, 14 - vyskupijų ir arkivyskupijų valdytojai, vienas yra Vatikano diplomatinės tarnybos narys ir vienas Jėzuitų ordino narys.

Iškilmingos konsistorijos pradžioje naujų kardinolų vardu šv. Tėvą pasveikino Vatikano Valstybės pro-Sekretorius Angelo Sodano. Jis padėkojo popiežiui už naujiems kardinolams suteiktą garbę, visų vardu išreiškė pasiryžimą ištikimam ir uoliai dirbti visuotinės Bažnyčios labui. Po Dieviškojo Žodžio Liturgijos, popiežius iš naujų kardinolų priėmė ištikimybės priesaiką ir kiekvienam atskirai ant galvos uždėjo kardinolišką biretą.

Kalti vakarai

Maskviškė Pravda liepos 2 d. paskelbtam redakciniam straipsnyje rašo, kad dėl Jugoslavijoje susidariusios padėties dalinai yra kalti Vakarai, kurie remdami Pabaltijo kraštų nepriklausomybės siekimus, netiesiogiai padrasino Slovėniją ir Chorvatiją pasiskelbti nepriklausomomis respublikomis. Masviškės Pravdos įsitikinimu, federacinės valstybės sužlugimą Jugoslavijoje pagreitino ir tai, kad tame krašte iš politinės arenos praktiškai išnyko komunistų partija

Gorbaciovas pyksta

Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos pirmininkas Landsbergis, atvirame laiške prezidentui Gorbaciovui jį paragino viešai pareikšti, kad jam būnant valdžios viršūnėje, Sovietų Sąjunga daugi au niekad nesiims prieš Lietuvą jėgos priemonių, sieks oficialiomis derybomis normalizuoti Sovietų Sąjungos ir Lietuvos santykius. Vytautas Landsbergis neatsitiktinai šiuo atviru laišku kreipėsi į Gorbaciovą tą pačią dieną, kai Sovietų Sąjungos prezidentas Osle priėmė Nobelio Taikos premiją.

Po premijos įteikimo iškilnių Osle įvykusioje spaudos konferencijoje Gorbaciovas, betgi, kaip praneša spaudos agentūros, anaipol ne taikiai kalbėjo Pabaltijo klausimu, kaltino Vakarų žurnalistus neobjektyviu Pabaltijo problemas pristatymu, tvirtino esą pačios Pabaltijo respublikų vyriausybės kovodamos už nepriklausomybę sąmoningai sukeliančios įtėmpimą. Gorbaciovas nemokėjo nuslėpti susierzinimo, nekartą pakėlė balsą, bandė įtikinti žurnalistus, kad esą Pabaltijo kraštuose pažeidžiamos etninių mažumų teisės, tarp jų nuosavybės ir balsavimo teisės. Pasak Gorbaciovo, Pabaltijyje vykstanti nacionalizmo orgija. Apie paskutinius įvykius Vilniuje taip pat kalbėjo sovietų kariuomenės dalinių Vilniuje vadas. Pasak jo, lietuviai be jokio pagrindo jaudinasi dėl sovietinių patulių judėjimo Vilniuje, jo žodžiais tariant, „tikrai“ 160 karių buvo pasiūsti į gatves ir jie buvę, praktiškai, neapginkluoti. Tiesa, pripažino generolas, kariai turėjo ginklus, bet jie buvę be šaudmenų. Generolas nepaaiškino, kodėl kariam buvo staigiai įsakyta iš kareivinių išeiti į gatves, prie Aukščiausiosios Tarybos rūmų, kitų valstybinių pastatų, po kelių valandų vėl sugrįžti į kareivines.

LRTV

Gorbaciovas neklaups

Gorbaciovas atvyksta į Londoną dalyvauti septynių, vadinamų G7, metinį posėdį. Tie septyni yra JAV, Anglija, Prancūzija, Vokietija, Japonija, Kanada ir Italija. Sovietų Aukščiausioji Taryba pereitą savaitę patvirtino Gorbaciovo paruoštą planą sudaryti Sovietų Sąjungą iš 9 respublikų, nes kitos 6 siekia savo nepriklausomybės. Gorbaciovas pabrėžė, kad šis patvirtinimas yra labai svarbus įrankis jam Londone šnekantis su vakariečiais, prašant jų ekonominės ir kitokios paramos. Kartu Tarybai prīžadėjo, kad nepulsias ant kelių ir neelgetausias, o šnekės kaip lygus su lygiais...

KUN. AUG. SIMANAVIČIUS, OFM, dalyvavęs baltiečių eitynėse Toronte 1991 m. birželio 16 d. Šalia jo "Vilniaus" paviljono atstovė Miss Vilnius - IRENA POŠKUTĖ. Minėtasis paviljonas ir šiais metais buvo įrengtas salėse Toronto Prisikėlimo parapijos, kuriai vadovauja klebonas kun. Aug. Simanavičius, OFM

Nuotr. St. Dabkaus

ALB Švietimo Tarybos pranešimas Nr. 36

PERTHAS

1. Dėkojame:

a. Adelaidės ir Melbourne tautietiams, kurios renka ir siūnia spalvotų reklamų brošiūreles. Tikimasi gauti iš SA Švietimo ministerijos leidimą jas aptraukti „Laminex“ plėvele. Jos bus įteiktos anglų kalbos mokytojams/oms Lietuvoje.

b. Odetai Stimburieni už \$A100 ir Violai Arlauskienei už US\$50 aukas „Lietuvių Namams“ Vilniuje. Juose mokosi vaikai, kurių tėvai tebegyvena Sibire, Baltijos valstybėse ir Rytprūsioje.

c. Dr. Sauliui Varnui ir Stepui Gusčiai už kasečių įrašus lietuvių savaitgalinėms mokykloms Australijoje ir Lietuvos mokykloms bei lietuvių klasikinės ir modernios muzikos valandėlei per radio SUV. d. „Melbourne Atstatymo fondui“, kuris sumokėjo \$394.90 už 5 pakopų anglų kalbos kursą į kurį įeina: vadovėliai studentams ir mokytojams, gramatikos sąsiuviniai, kasėtės ir t.t. Šis kursas bus perduotas J. Janonio vid. mokyklai Šiauliuose, anglų kalbos mokytojai Eugenijai Vaičiulienei.

e. „Adelaidės Lietuvių Namų sąjungai“ leidusiai pasinaudoti fotokopijavimo mašina. Atšvietėme nemažai pedagoginės medžiagos lietuvių kalbos mokytojams Sibire. Jie moko lietuvių tremtinių vaikus ir vaikaičius gimtosios kalbos. 47 mokytojai dalyvavo seminare Vilniuje, rugpjūčio mėn. 12, 13 dienomis. Esame paprašyti jiems atvežti kuo daugiau pedagoginės medžiagos, nes Australija yra vienintelis kraštas pasaulyje, išskyrus Vasario-16 gimnaziją ir, aišku, Lietuvą, kuriame galima laikyti valstybinius lietuvių kalbos egzaminus brandos atestato įsigijimui. Tokią galimybę išsikovojome jau prieš 17-ka metų.

2. Gabrys Zemkalis atsiuntė įdomių žinučių apie naujai išleistą knygą vokiečių kalba: Klemens Ludwig „Das Baltikum: Estland, Letland, Litauen“ Beck'sche Reihe: Aktuelle Laenderkunde, DM 17,80. Taip pat apie lietuvių kalbos kursą Eichstaetto universitete. Nuo š.m. gegužės 6 d. profesorius dr. Alfred Bammesberger pradėjo dėstyti elementarų lietuvių kalbos kursą Eichstaetto katalikų universitete.

3. Kolegė Kristina Dundienė sutiko pavaduoti I.I. Davis Vyriausios lietuvių kalbos egzaminatorės ir SAC Komiteto pirmininkės pareigose nuo š.m. liepos 1 d. iki 1992 vasario mėn. pradžios. Ačiū, kolegei Kristinai.

4. Sveikiname ALB Švietimo tarybos narį Algimantą Taškūną apdovanotą OAM medaliu už nuopelnus švietimo administracijai Hobarto universitete ir baltų bendruomenei. Gal kiek mažiau žinoma, kad Algis yra daug pasidarbavęs Tasmanijos švietimo ministro dovanotų knygų persiuntime Lietuvon ir Lithuanian Studies Society įsteigime ir puoselėjime. Primename, kad dėka jo pastangų studentai-aspirantai turi galimybę apginti mokslinį darbą lietuviška tema Hobarto universitete.

5. Nuoširdi padėka „Adelaidės lietuvių jaunimo sąjungai“ surengusiai balandžio 29 d. „Gyvo Žodžio“ kultūrinę vakaronę su diskusijomis. Energingoji Sąjungos pirmininkė Anita Patupienė,

Andrius Dunda, Vytautas Straukas ir Vytautas Janulis, skaitė, vaidino, deklamavo su skaidrių ir muzikos palyda Pietų Australijos rašytojų ir poetų kūrybos ištraukas. Buvo malonu stebėti jaunosios režisierės ir jos talkininkų kūrybingų idėjų gausą: prasmingas įžangos žodis, mirusiųjų kūrėjų pagerbimas žvakutės uždegimu - simboliškas gestas, nes jų žodis dar gyvas mūsų bendruomenėje - skoningi skaidrių ir muzikos montažai, gerai parinkta

programa, įdomūs diskusijų klausimai. Sveikiname jaunąją režisierę taip sumaniai suderinusią veiksmų eigą, tai avansceną, tai perkeldama ją žiūrovų tarpą ir tuos juos įtraukdama į programos vyksmą. Diskusijose su publika, jaunieji šios vakaronės rengėjai vykusiai reagojo į diskusijų iškeltus klausimus. Valio Jums!

Isolda I. Poželaitė-Davis
ALB Švietimo tarybos pirmininkė

Buriasi Lietuvos katalikai mokytojai

Rašo Birutė Grizienė

Po penkių dešimtmečių vėlu ir širdimi Lietuva atsisagėžė į Motiną Bažnyčią, nuo kurios smurtu ir prievarta buvo plėšama. Atsiskiria katalikiškos organizacijos, į mokyklas sugrįžta tikyba - keliai suvarginta, nualinta lietuvių dvasia.

Ypač sunkiai į krikščioniškos moralės skiepijimą grįžta Lietuvos mokykla. Sistemingai ir šėtoniškai atkakliai į ją buvo brukamas ateizmas, naikinantys dorovę, nešantis žmonių susvetimėjimą, diegiantis neapykantą vietoj meilės.

Kai atkuriamojo Lietuvos ateitininkijos suvažiavimo metu Vilniaus mokytojas Vytautas Toleikis pakvietė mokytojus katalikus pasitarti dėl katalikų sąjungos, į atskirą salę susirinko apie trisdešimt žmonių. Ejo 1989-ieji metai. Budo Lietuva. Kelėsi žmonės. Iš susirinkusių mokytojų tarpo buvo išrinkta iniciatyvinė grupė, kad rūpintųsi Lietuvių Katalikų mokytojų sąjungos atkūrimu. Tai buvo Vilniaus mokytojai V. Toleikis, E. Zaidienė, B. Girdzijauskienė, J. Simkus, kaunietis J. Navickas, B. Grizienė iš Jiezno, telšiški S. Raudienė, širvintiškis P. Kuliešius. Prie šios Sąjungos ištakų kažkada stovėjo didžios mūsų tautos asmenybės - P. Dovydaitis, S. Šalkauskis. Jos veikla buvo nutraukta 1940 metais.

1990 metų gegužės 13 dieną Vilniuje įvyko Lietuvių Katalikų mokytojų sąjungos atkuriamoji konferencija. Pranešimus joje skaitė mokslininkai A. Dambrauskas ir A. Kučinskaitė, prof. A. Žygas, Vilniaus universiteto ir pedagoginio instituto vadovai, nemažai mokytojų. Buvo priimti Sąjungos įstatai, išrinkta valdyba.

Šiuo metu Lietuvių Katalikų mokytojų sąjunga (LKMS) jungia apie 300 mokytojų, dirbančių maždaug 40-ye skyriu: Kaune, Vilniuje, Telšiuose, Jiezne, Panevėžyje ir kitur. Nelenavi LKMS pirmieji žingsniai. Mokytojai kol kas pasyvūs: ir į bažnyčią eina nedrąsiai, o ką jau kalbėti apie veiklą katalikiškoje organizacijoje... Bet tie, kurie atėjo į sąjungą, stengiasi gyventi ir dirbti taip, kad į Lietuvos mokyklas greičiau sugrįžtų Gyvyji Dvasia. LKMS rūpinasi katalikiškos dvasios grąžinimu į švietimo ir auklėjimo procesą, mokinio asmenybės ugdymu, katalikiškomis vaikų ir jaunųjų organizacijomis mokyklose. Ji skatina savo narius lavintis, siekti profesionalumo ir erudicijos, būti aktyviais piliečiais. Sąjunga savo veiklą grindžia Lietuvos Respublikos konstitucija, savo įstatais ir programa,

krikščioniškos moralės normomis ir tradicijomis, bendradarbiauja su idejiškai giminingomis organizacijomis Lietuvoje ir užsieny.

Tikraisiais LKMS nariais gali būti lietuviai katalikai pedagogai ir visi asmenys, susiję su jaunimo mokymu ir auklėjimu, pripažįstantys programą ir raštu pareiškę norą būti LKMS nariais. Nariais rėmėjais gali būti asmenys ar organizacijos, remiantys Sąjungos veiklą. Visi nariai privalo tobulintis tikėjime. Tautos istorijoje, kultūros bei specialybės srityse, auklėti jaunimą katalikiška dvasia, platinėti katalikišką spaudą bei literatūrą. Sąjungos skyriai steigiami, susibūrus ne mažiau kaip trims asmenims.

LKMS rūpinasi ir savo narių socialinio gyvenimo klausimais, gina jų reikalus bei teises. Jis stengsis kurti katalikiškas mokyklas, tokias klases bendro lavinimo mokyklose, grupes vaikų lopšeliuose ir darželiuose.

Nėra lengva Sąjungos valdybai, kuriai vadovauja p. Elena Zaidienė. Sąjunga buvo gavusi Vilniuje patalpą Palangos 3-jose, įsikūrę. Bet nelemtieji Sausio 13 d. įvykiai atėmė darbo vietas šimtams Lietuvos spaudos, radijo, televizijos darbuotojų. Reikėjo skubios pagalbos. Žinoma, katalikai mokytojai neatsakė jos - atidavė savo patalpas televizijos žurnalistams. Vėl tapome benamiais... Bet vilties netrūksta: Dievas laims darbą tų, kurie jį atlieka Jo vardu.

Lietuvos katalikai mokytojai ryžosi suglausti pečius, kad būtų lengviau tęsti katalikiško jaunimo auklėjimo tradicijas mūsų Lietuvoje - Meilės ir Kryžių žemėje.

Salvation Army Leningrade

Liepos mėn. 7 d. Leningrade iškilmingai atidarytas tarptautinės žmonių pagalbos organizacijos - „Išganymo armijos“ pirmasis skyrius Sovietų Sąjungoje. Artimiausiu metu organizacijos skyriai bus įkurti Maskvoje ir kituose Sovietų Sąjungos miestuose. Pirmuosius ryšius su Leningradu „Išganymo armija“ užmezgė praėjusiais metais, kai armijos skyrius Švedijoje pasiuntė į Leningradą dideles maisto ir medikamentų vaikams siuntas. „Išganymo armija“ anksčiau veikė priešrevoliucinėje Rusijoje ir pirmaisiais bolševizmo metais. Savo veiklą turėjo nutraukti 1923-iais metais, kai bolševikinė valdžia armijos narius apkaltino tariamais šnipinėjimu ir ištremė iš krašto.

LRTV

Lietuviškos pamaldos sekmadieniais dabar prasideda vėliau: 11-tą ar po 11-tos val. ryto. Lietuvių kapelionas kun. dr. A. Savickis pamaldas laiko Freemantle apie 10 val., už tai nespėja laiku 10.45 val. į lietuviškąsias.

Pavertę tautų savaitės progą eiseną King's parke ir vainikų dėjimas prie Zuvisių karių paminklo bus liepos 28 d. sekmadienį, 3 val. po pietų. Įvairios grupės su tautinėmis vėliavomis renkasi prie Karalienės Viktorijos paminklo apie 2.30 val. p.p. Lietuviai kviečiami skaitlingai dalyvauti.

Bendruomenės valdybą papildyti sutiko jaunosios kartos atstovė G. Klimaitytė Valdybos sudėtis: pirmininkas - kun. dr. A. Savickis - 4a Kirkham Hill Tce., Maylands, tel. 272 4485; sekretorė - dr. G. Klimavičienė - 92 Thelma St., Como, tel. 367 2542; išdininkė - G. Klimaitytė - 15/14 Queens Crsc., Mt. Lawley, tel. 272 4164.

Dariaus ir Girėno minėjimas ruošiamas kiek pavėluotai rugpjūčio mėn. 4 d. sekmadienį. Po lietuviškų pamaldų visi renkasi į Lietuvių namus, South Perth, kur bus bendri pietūs, minėjimas ir loterija. Visi lietuviai ir svečiai kviečiami skaitlingi dalyvauti ir kas gali paaugoti fantų loterijai.

Radijo valandėlė Lietuvių Balsas transliuojama per 6EBA radijo stotį 95.3 FM banga kiekvieną sekmadienį 5-tą val. vak.

Išvežtųjų minėjimas buvo suruoštas Baltų Tarybos birželio mėn. 16 d. Latvų Centre, Belmont. Vyko ekumeninės pamaldos ir turtingas minėjimas, kuris buvo aprašytas birželio 17 d. dienraštyje „The West Australian“. Paskaitą skaitė žurnalistas, autorius-poetas Hal. Colebach. Dalyvių buvo pilna salė.

Mažoji Lietuva: kultūra, mokslas, švietimas

Parengta Mažosios Lietuvos kultūros, mokslo ir švietimo programa 1991-1995 metams. Dokumente - Lietuvos Respublikos ir Kaliningrado srities valstybinių įstaigų, mokslininkų bei visuomeninių organizacijų bendrų darbų gairės šiame sunkios lemties krašte.

Pageidaujant kaliningradiečiams Lietuvos peminklo tvarkos specialistai padės sudaryti šioje teritorijoje esančių kultūros paminklų sąrašą. Mūsų restauratoriai siūlo savo paramą atstatant Vydūno namą Tilžėje, Ragainės bažnyčią, kurioje dirbo M. Mažvydas, taip pat senąsias Valtarkiemio ir Pabėčių bažnyčias, našių namus Tolminkiemyje. Sudaryta dvišalė komisija Martyno Mažvydo ir Herkaus Manto atminimui įamžinti.

Pagal kaliningradiečiams priimtinas susitarimo sąlygas lietuvių salose bus steigiami lietuviški vaikų darželiai, pradinės mokyklos, o vidurinėse mokyklose dėstoma lietuvių kalba. Nacionalinė M. Mažvydo biblioteka, įvairūs fondai parūpins lietuviškų knygų šio krašto bibliotekoms. Aktyviai bendradarbiauti žada Vilniaus ir Kaliningrado universitetai.

ELTA

IS MŪSŲ PARAPIJŲ

Melbournas

„Tėviškės Aidų“ savanorių Ekspedicija, praėjusį penktadienį paruošė laikraštį pašto persiuntimui, pietų vaišėmis pagerbė laikraščio Administratorių Benediktą Kaminską jo vardinėse. Kunigas padėkojo už jo nuosirdų pasižymėjimą pavyzdinai vedant administracijos reikalus, ir visi jam sugiedojo „Ilgiausių metų“. Pietus paruošė šeimininkė Onutė Szentimrey su Elenute.

Kęstutis Lynikas liepos 15 d. išvežtas gydymui į St. Frances Xavier Cabrini ligoninę, Malvern. Visi jam linkime greito pasveikimo.

Jonas Kirša Parapijos išlaikymui aukojo \$65. Ačiū jam ir visiems iki šiol aukojusiems 1990-1991 finansiniais metais, kurie jau baigti, į Taxation Office išsiuntus Tax Return.

Faustas Sadauskas savo skulptūros parodą atidaro Meat Market Craft Gallery: 42 Courtney St, North Melbourne, rugpjūčio 2 d. nuo 5 iki 7 val. vakaro ir bus atidaryta iki rugpjūčio 18 d. antradienio. nuo 10 val. ryto iki 5 val. vak. Kas galime, aplankykite mūsų jaunojo menininko parodą, ypač parodos atidarymą.

Adolfas Kymontas, 90 metų amžiaus, aprūpintas Ligonių Sakramentais, mirė liepos 14 d. Hanslop Nursing home, Fairfields. Giliame liūdesyje liko sūnus Edvardas, dukterys - Eugenija Tranys, Elena Tomkevičius. Laidotuvių šv. Mišios vyko mūsų šv.

Tautos Fondas

Trėmimų minėjimo proga Latrobe Valley Seniūnijoje aukojo Tautos fondui: po \$20 V. Koženiauskaitė-Rosato, J. Šeštokas; po \$10 V.M. Ališauskai, G. Baleiša, Izid. Bindokas, V. Koženiauskienė, A.J. Sabrinskai, S.A. Sabrinskai, o J. Kaunienė Latrobe Valley Seniūnijos vardu \$100.

Viso suaukota lygiai \$200. Visiems aukojusiems nuosirdžiai dėkojame.

Tautos Fondo Atstovybė
Melbourne

Geelongas - Alberto Žvirblio gimtadienis

Sekmadienį liepos 1-mą dieną Geelongo lietuvių bendruomenės gerai žinomas narys Albertas Žvirblis atšventė 80 metų gimtadienį.

Diena gražiai ir maloniai praėjo Alberto namuose besivaisinant tarpe savo šeimos ir artimųjų.

Po sunkių dienų Vokietijos stovyklose, atkeliavęs į plačią Australijos žemę, pradėjo pirmuosius laisvo gyvenimo žingsnius Geelonge. Čia su žmona Antanina statė savo pastogę, dirbo, augino šeimą. Du sūnus ir dvi dukros. Dabar šeima gerokai padidėjo, visi vaikai yra vedę ir anūkų aštuonetukas. Visi gražūs, sveiki, malonu pasiziūrėti ir pasidžiaugti.

Linkime Albertui sulaukti dar daugelio gražių ir malonių metų. Geros sveikatos!

Elena Paukštienė

Jono bažnyčioje liepos 17 d. ir palydėtas į Fawknor kapines, kur palaidota ir jo žmona Ona, mirusi 1977.XI.10. Išsėkis Viešpaties Ramybėje.

Monika Vanda Narušienė, Sydney mirusio Antano Statkaus atminimui, vietoje gėlių paaukojo „Tėviškės Aidams“ \$30.

„The American Family LIFE“ mėnesinis žurnalas New Yorke balandžio laidoje plačiai per 10 puslapių spalvotomis nuotraukomis minėjo Vilniaus įvykius sausio 13 d. antrašte „Dainuojanti Revoliucija“, - nedidelė Lietuvos respublika - pusketvirto milijono gyventojų, savo kovoje už laisvę prieš Sovietų Sąjungos didvalstybes tankus pakėlė ne ginklus, bet dainų balsus. Sovietų tankai traukė jį kūnus, bet laimėjo lietuvių dvasią! Nuotraukos rodo nušautus lietuvius, jų laidotuves, žudynių scenas, iškeltą žuvusių atminimo kryžių, netoliese afiša: Nobelio Taikos premija Gorbachiovui už žudynes... Lietuva laimėjo pasaulio viešąją opiniją.

Birutė Saulytė-Kymantienė, choristė su Victoria State Opera, 1991 žiemos sezono - G. Verdi's operoje „Aida“ (kvartete) pradeda liepos 20 d. Gilbert & Sullivan's „Iolanthe“ pradeda rugpjūčio 20 d. Pavarasio sezono - W.A. Mozart'o „The Magic Flute“ pradeda lapkr. 18 d. Visi pasirodymai vyks State Theatre, Victorian Arts Centre.

Melbourno lietuvių biblioteka

Aukojo bibliotekai knygų: kun. dr. Pranas Daukšys „Revue Baltique“ Organe de la Collaboration des Etats Baltes. Rédaction H. Tammer (Estonie), O. Nonacs (Lettonie), V. Sidzikauskas (Lithuanie). Tallinn: Juin 1940 No. 2 vol. I, Lituanus, Vilnius, 1990.

„Mokslas ir Lietuva“ (2-91), I, Pasaulio lietuvių mokslo švietimo ir kultūros iliustruotas žurnalas, leistas Vilniuje 1991, dvi knygos po 1919 psl. Lietuvių ir anglų kalba. Temos: Mokslas ir visuomenė; Svarbiausios mokslo mokyklos ir kryptys Lietuvoje; Problemos ir sprendimai; Mokslas ir politika; Tarp praeities ir ateities; Apie kolegas; Iš mokslo ir technikos istorijos.

Mrs. Lorane Sidabra per Viltį Kružienę bibliotekai paaukojo savo mirusio vyro a.a. Vinco Sidabro asmeniniai bibliotekai priklausiusius Lietuvių Enciklopedijos 36-is tomus.

Nuosirdus ačiū. J. Mikštas
Bibliotekos vedėjas

Saudargas Londone

Lietuvos užsienio reikalų ministras Saudargas lankėsi Londone, čia susitiko su britų užsienio reikalų ministro pavaduotoju Douglas Hogg, kalbėjo viename studijų seminare. Saudargas seminare pasakė, kad sovietai tęsia agresiją prieš Lietuvą, bet vengia veiksmų, kurie galėtų sukelti Vakarų reakciją. Agresija vykdoma labai lėtai žingsniais, kad nesudarius Vakarams preteksto pasmerkti sovietų veiksmus, tačiau Lietuvai nuolat daromas spaudimas, kuris pasireiškia ir agresijomis prieš

PENSIJA

Dabartiniu laiku Australijoje apie 1.3 milijono žmonių gauna senatvės pensiją. Valdžia daro visokius žygius, kad kuo daugiau žmonės privačiai apsirūpintų senatvės draudimu (superannuation), nes žmonių amžius ilgėja, ir greitai gali pasiekti 2 milijonų. Dabartinę pensiją gali gauti vyrai, sulaukę 65 metų ir moterys 60 metų amžiaus. Jeigu vyras yra vedęs, tada žmonos amžius nesvarbu, - jie abu gauna pensiją. Dabartinę pensiją pavieniui asmeniui yra \$301.60 per 2 savaites, o vedusiųjų porai - \$251.50 kiekvienam. Socialinio draudimo departamentas yra nustatęs gana griežtas taisykles ir patikrinimus pensijoms gauti. Pagrindiniai yra du patikrinimai - testai prašant valdiškos pensijos: tai turto ir pajamų testai.

1. Turto testas

I turto neįskaitomas tik gyvenamasis namas. Visa kita, kas namuose yra, asmeniškias turtas, automašina, banko indėliai, visos kitos investacijos užskaitoma kaip turtas. Pavienis asmuo gauti pilnai pensijai negali turėti daugiau turto, kaip \$110,750 vertės, neturint savo namo galima turėti iki \$190,250. Vedusių porai turto suma pilnai pensijai negali viršyti \$157,500,

neturint namo - \$237,000. Viršijant šias sumas už kiekvienus \$500 atskaitoma \$1 iš pensijos.

2. Pajamų testas

I pajamas įskaitoma algos, dividendai, nuosimčiai, honorarai ir visos galimos pinigines pajamos. Pavienis asmuo gali uždirbti i savaitę \$42 (\$2184 metams) ir gauti pilną pensiją. Virš šios sumos už kiekvieną dolerį atskaitoma 50 centų. Jeigu uždirbama \$343.60 tai pensija jau dingsta. Vedusiųjų pora gali bendrai uždirbti i savaitę \$74 (\$3848 metams). Pensija dingsta, kai pasiekiamas \$577 uždarbis savaitėje.

3. Sveikatos kortelė - Pensioner Health Benefits

Šios kortelės gavimui yra papildomos taisyklės. Pavienis asmuo gali uždirbti savaitėje ne daugiau \$103, o vedusių pora iki \$176. Turto galima turėti pavieniui asmeniui iki \$126,250, neturint namo - \$205,750. Vedusių poros turtas gali siekti \$180,500, neturint namo - \$260,000. Viršijant turto ar pajamų minėtas sumas kortelė jau neišduodama. Platesnė informacija visuomet galima kreipiantis į Department of Social Service.

Sekantis pensijų pakėlimas numatytas š.m. rugsėjo mėn.

Pranešimas

Už „Ramovės“ surinktas pagalbai Lietuvai aukas, apie kurias jau buvo skelbta spaudoje, nupirka ir persiūta į Lietuvą:-

- 1) Modernios diatermijos aparatas - Sveikatos Apsaugos Ministerijai.
- 2) Laringoskopas suaugusiems ir vaikams - Kauno Raudonojo Kryžiaus ligoninei.
- 3) Antibiotikų ir kitų suaukotų vaistų už apie 9,000 dolerių vertę - Panevėžio ligoninėm.

Mielas dr. J. Kunca,

Siunčiame nuosirdžiausius linkėjimus iš Lietuvos ir tuo pačiu širdingai dėkojame už Jūsų tėvišką rūpestį ir dėmesį skiriamą mūsų ligoninei bei Lietuvos žmonėms. Gavome mums siunčiamą laringoskopą, kuris mums labai reikalingas, taip pat gavome chirurgines pirštines. Labai dėkojame, nes visi šie daiktai yra nepamainomi mūsų darbe.

Mes labai dažnai Jus prisimename, o taip pat Jūsų vizitą Lietuvoje. Mūsų ligoninėje Jūsų, o taip pat Australijos lietuvių vardas minimas su didžiausia pagarba ir dėkingumu.

Su pagarba ligoninės darbuotojų vardu

M. Biliūnas

itin žalinga, ypač dabar, kai prez. Gorbachiovas tikisi gauti Vakarų finansinę paramą Sovietų Sąjungos sužlugusiai ekonomikai atkurti. Ministras Saudargas pranešė, kad Lietuva ketina netolimoje ateityje pasirašyti sutartį su Rusijos federacija. Tą sutartimi Rusijos federacija kaip ir pripažintų nepriklausomą Lietuvą. Britų už. r. ministro pavaduotojas Douglas Hogg per susitikimą su Saudargu pakartojo, jog Didžioji Britanija niekuomet nepripažino teisėtu prievartinį Lietuvos įjungimą į Sov. Sąjungą, dabar remia lietuvių tautos teisę į laisvą apsisprendimą.

LIETUVA KRAUJUOJA PO SOVIETŲ BATU

Gali ir taip būt ...

Pradedame spausdinti keturis straipsnius, rašytus James Sykes. Jie buvo atspausdinti Capital Times dienraštyje, Madisone. James Sykes yra lietuvių emigranto (Sukys) stūnas Wisconsinso Universiteto, Madisone lektorius. Straipsnius rašė grįžęs iš penktos kelionės į Lietuvą. Jis buvo vienas iš iniciatorių ir pirmininkas Vilnių ir Madisoną sujungti seserijos ryšiais.

Tuose straipsniuose kruvina tiesa, daug jautraus supratimo, kodėl lietuviai, neturėdami ginklų, nuogomis krūtinėmis bando apginti atkurtą nepriklausomybę. Juose daug meilės Lietuvai ir jos gyventojams.

Mes dėkojame mūsų bendradarbiui Dr. T. Palioniui iš autoriaus ir Capital Times gavusio leidimą juos spausdinti Dirvoje ir už straipsnių išvertimą į lietuvių kalbą.

Storas sniego sluoksnis, netoli televizijos bokšto ir televizijos ir radio centro, dengia sovietų tankų vėžes.

Sarvuoti autovežimiai stovi tose vietose, kur prieš mėnesį, beginkliai lietuviai, mirė po tankų vikšrais ir nuo automatinio ginklų šūvių. Jie primena Vilniaus žmonės kruviną sekmadienį - sausio 13 dieną.

Kiekvieną dieną kariuomenės daliniai važinėja po ramų miestą begėdiškai demonstruodami arogantišką sovietų jėgą ir rodydami, kad kariai ir tankai yra pasirusę mirtina jėga vykdyti Maskvos įsakymus.

Vilniaus žmonės gyvena po blogi pranašaujančia grėsme.

Lietuvoje yra paprotys paminėti mirusius 30 dienų po mirties. Vasario 16 dieną lietuviai susirinko prie tų vietų, kur sovietų tankai ir parašiutininkai mėgino įbauginti žmones. Nežiūrint, kad 16 žmonių buvo užmušti ir 600 sunkiai sužeisti, Lietuva nenusilenkė neatsakingam Maskvos jėgos naudojimui ir jos samokslui įvesti marionetinė sovietų valdžią.

Sovietų strategija sąmoningai siekė pirma nutildyti spaudą, po to užimti Parlamentą, ir tuomet pranešti, kad tankų ir karių nauja valdžia jau įvesta. Ta strategija nepasisekė, kai virš 80.000 Lietuvos piliečių apsupo Parlamentą, pasirusę savo kūnais ginti jaunos demokratijos namus.

Vilniaus žmonės pasipriešino 1991 m. sovietų agresijos versijos stiprių įsipareigojimų laisvei ir vieningu pasiryžimu negyventi dar 50 metų po Maskvos batų.

Man rodė šventvietes, įrengtas prisiminimui pasiryžusių žmonių, laimėjimų prieš grubią jėgą, laisvės prieš pavergimą ir demokratijos prieš okupacinę kariuomenę. Lietuvos žmonės paženklino vietas, kur žmonės žuvo. Jie renkasi prie šių kuklių šventviečių kiekvieną dieną padėti naujų gėlių, pasimelsti

Rašo James Sykes

ir prisiminti tuos, kurie mirė gindami Lietuvą.

Laike tos ypatingos savaitės kalbėjau su politikos vadovais, pradedant nuo prezidento Vytauto Landsbergio iki Vilniaus miesto tarybos narių. Aplankiau ligoninėje tris sovietų tankų ir šautuvų aukas. Kalbėjau su vyresniais Vilniaus žmonėmis, kurie atsimeina Stalino erą ir Sibirą. Kalbėjau su jaunesniais žmonėmis, kurie dabar supranta, ko jų tėvai ir seneliai bijojo ir ką patyrė.

Kapuose, kur devynios aukos guli po sušalusia žeme, stovėjau su septyniolikmečio tėvais, išreiškiau madisoniečių užuojautą ir padėjau geles ant jo kapo. Jo tėvai ir kiti ateina čia kiekvieną dieną prisiminti ir pasimelsti, kad kiti neturėtų tokią kainą mokėti už laisvę.

Verčiau kai vienas iš tėvų pasakojo apie savo susirūpinimą, kai jis visą naktį nežinojo, ar jo sūnus buvo tarpe žuvusiųjų. Kaip lietuvių imigrantų sūnus, stebėjau nepaprastą stiprumą tų lietuvių, kurie išreiškė savo pasiryžimą ir sutikimą atiduoti gyvybę už laisvę.

Mačiau, kad Lietuvos žmonės kencia nuo sovietų jėgos sudarytos dvasinės tironijos. Jie buvo nuliūdę. Jie sakė man, kad kas atsitiko, gali

ir vėl atsitikti.

Bet sovietų jėgos grėsmė juos vienijo. Kaip pavyzdį, jie citavo plebiscito rezultatus. Balsavo 85% galinčių balsuoti ir virš 90% balsuotojų pasisakė už nepriklausomybę.

Kasdieninis snigimas neužstojo klaičių sovietų agresijos prisiminimų: tankai, kareiviai, automatiniai ginklai, raudona žvaigždė ir uždaryti spaudos pastatai.

Bet žmonės, kurie be ginklų stojo prieš Maskvos šautuvus, turi ir pasididžiavimo simbolių: Pilies bokštas su Lietuvos geltona, žalia raudona vėliava; Katedra, į kurią tūkstantiai žmonių ėjo iš žudynių vietų ir tvirtino apsaugą aplink Parlamento pastatą.

Zvakės, sniegu įmirkę fotografijos, vaikų meno darbai, rodą skausmą, kurį jie jautė, plakatai ir barikados neišdildomai stovi prieš mano akis. Ant kapų ir ten, kur lietuviai krito, aš radau šviežias geles vidury žiemos. Nežiūrint šalčio, drėgno vėjo ir gilaus sniego, žmonės stovėjo tyliai išreiškdami savo skausmą ir striptiai atnaujindami savo pasiryžimą būti laisvais.

Naujas, gilus sniegas negalėjo uždengti nusikaltimų, padarytų mūsų sesers mieste - Vilniuje.

Vertė T.P.

Kyla Sventovė Palaimintajam

Sausio 27-ją Marijampolės prokatedra vos galėjo sutalpinti visus, norėjusius tą dieną aplankyti Palaimintąjį Jurgį Matulaitį, pareikšti jam savo pagarbą, meilę ir dėkingumą. Nenuostabu, juk tai jo gimimo dangiui diena.

Sumą koncelebravo Jo Eminencija kard. Vincentas Sladkevičius, vyskupas: J. Matulaitis, V. Michelevičius, J. Zemaitis, mons. A. Svarinskas ir T. Pr. Raciūnas, MIC. Jautriais įžanginiais žodžiais Jo Eminencija pakvietė susirinkusius prisiminti brangiausią vietą žemėje - tėviškę, kurią taip karštai mylėjo ir Palaimintasis Jurgis, paragino atsakyti nuodėmės, kuri mus ištremia iš amžinosios Tėviškos. Pamoksle Vilkaviškio vyskupijos apaštalinis administratorius vysk. J. Zemaitis atkreipė dėmesį į Palaimintojo sugebėjimą rasti raktą, atveriantį duris į kiekvieną širdį, tapti savu visiems, kurių tarpe darbuosi. Ypač reikšmingas Palaimintojo patarimas: „Išlaikykime ramybę ir drąsiai žiūrėkim ateitin - pasitikėdami Dievo Apvaizda“. Atrodo, kad jie pasakyti ne daugiau kaip prieš 60 metų, bet šiandien, kai visi išgyvename nerimo ir įtampos kupinas dienas.

Po pamaldų ilga lengvųjų automobilių ir autobusų vilkstinė nusidriekia į Palaimintojo tėviškę - Lūginės kaimą. Čia, laukuose, kur kadaise vargšas mažas piemenėlis ganė bandą, šiandien bus pašventintas kartinis akmuo jo garbei skirtai koplyčiai. Kokie nuostabūs Apvaizdos keliai.

[Susirinkusius kreipias marijonų provincijolas T. Pr. Raciūnas, MIC. Jis papabrėžė, kad mūsų krašte Dievo meilė visada glaudžiai siejosi su Tėvynės meile. Apžvelgęs pal. arkivysk. Jurgio Matulaičio atnaujintos marijonų vienuolijos tikslus: pasiųsti labdarai, švietimui ir pastoraciniam darbui, išreiškė viltį, kad marijonai tęs gražias savo veiklos tradicijas, o ši koplyčia sutelks maldai visus, kurie kreipsis į Dievą, prašydami Palaimintojo užtarimo svarbiausiose reikaluose.

Kardinolas pašventina kartinį akmenį, po kuriuo padėta metalinė kapsulė. Joje esantis raštas primins ateinančioms kartoms šį svarbų įvykį. Marijampolietis Juozas Belickas, didžiausias koplyčios statybos iniciatorius ir darbų organizatorius, nuosirdžiai dėkoja visiems, paremusiems koplyčios statybą, negailintiems savo santaupų šiam kilniam tikslui. Jaunimas

Viena senutė kreipiasi į Gorbaciova: „Pasakyk tu man, stinėli, kas išgalvojo tą jūsų socializmą, ar tai buvo mokslininkai, ar politikai?“ - „Aišku, kad politikai“ - sako Gorbaciovas. „Tai aš taip ir maniau, vaikelai. Jeigu tai būtų buvę mokslininkai, tai jie tą socializmą pirma būtų ant šunų išbandę...“

Kas atsitiktų, jeigu Sacharos dykumoj staiga įvyktų perestroika? Iš pradžių dar būtų šiaip sau, bet vėliau pasidarytų dar pasaulyj neregėtas smėlio trūkumas! ...

Gorbaciovas kalba vienam darbininkų susirinkime Maskvoje: „Draugai, po penkių metų kiekvienas sovietų pilietis turės savo butą“. Visi šaukia ir triukšmingai ploja. „Po dešimt metų kiekvienas pilietis važiuos sava automašina!“. Vėl ovacijos ir plojimai. „Po penkiolikos metų kiekvienas turės savo lėktuvą!“ Mirtina tyla. Nedrąsus klausimas iš minios: „O ką mes darysim su tiek daug lėktuvų?“ - „Na, ar tai nesuprantat?“ - atsiliepia sovietų prezidentas. „Pagalvok tik, jeigu išgirsti, kad Vladivostoke parduoda šviežias dešreles - tai, brolau, tik į savo lėktuvą Maskvoje ir už kelių valandų jau stovi eilėje Vladivostokel! ...“

kardinolui, vyskupams, kitiems svečiams įteikia gėlių, sugieda kelias giesmeles. Pagaliau per plačias Lūginės lankas nuvilniuja „Marija, Marija“ ir Tautos Himno melodijos. Iškilms baigiasi.

Praeis kiek laiko ir šioje vietoje stovės kukli, bet labai miela architekto Zigmo Brazausko suprojektuota koplyčia, kuri svetingai pasitiks visus apsilankančius Palaimintojo Jurgio Matulaičio tėviškėje.

J. Rimkevičiūtė, Marijampolė

Rygoje įvyko Estijos ir Latvijos liaudies frontų ir Lietuvos Sąjūdžio pirmininkų ir jų bendradarbių susitikimas. Estų ir latvių liaudies frontai ir Lietuvos Sąjūdis numato sutartinai paminėti Ribbentropo ir Molotovo gėdingo suokalbčio metines, rugsėjo 23-ąją. Rygoje buvo apsvaistinti įvairūs sumanymai tuo klausimu, nuspręsta Vilniuje surengti liaudies frontų ir Sąjūdžio visuotinį suvažiavimą, kuriame, tarp kitų klausimų, turėtų būti galutinai aptartas sumanymas sukurti Pabaltijo kraštų konfederaciją. Ši sumanymą ypatingai remia Lietuvos Sąjūdis ir kai kurie Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos deputatai.

Italijos lietuvių

bendruomenės krašto valdyba pasiuntė Lietuvos kardinolui Vincentui Sladkevičiui tokio turinio telegramą: „Italijos lietuvių bendruomenė skaudžiai pergyvendama didžiavasio lietuvių tautos bei Bažnyčios vyro Vilniaus arkiv. Julijono Steponavičiaus netekimą, jungiasi maldoje su Jūsų Eminencija, Lietuvos Bažnyčia ir tauta tvirtai tikėdama turėti pas Visagali mūsų Tėvynės užtarėją“. Pasirašė Italijos lietuvių bendruomenės krašto valdybos pirmininkas prel. Vincentas Mincevičius.

TIKROS KATALIKŲ LAIDOTUVĖS

Mes tikime, kad mūsų uždavinys yra ne tik laidotuves sutvarkyti profesionaliai ir ramiai, bet taip pat suprasti ir pagerbti sulintusiu žmonių jausmus ir užtikrinti, kad laidotuvių sutvarkymas yra prasmingas ir tinkamas.

TOBIN BROTHERS FUNERAL DIRECTORS

Doncaster: 816 Doncaster Road.....	848 3666
East Burwood: 294 Burwood Highway....	802 9999
Frankston: 232 Cranbourne Road.....	789 6766
Gardenvale: 135 Martin Street.....	596 8144
Glenroy: 111 Wheatseat Road.....	306 2044
Malvern: 1382 High Street.....	509 4811
Noble Park: 505 Princes Highway.....	546 7644
North Melbourne: 189 Boundary Road....	329 6144
Ringwood: 331 Maroondah Highway.....	870 8011
Berwick: 21 Lyall Road.....	707 5533
Moorabbin: 16 Tuck Street.....	555 9088
St. Albans: 69 Alfreda Street.....	367 4333